

pÚvodník / Agim Sulaj 2020 * Z archívu / Jak jsme ukryvali Haďáka v srpnu 68 * Extra / Haďák pod ženským jménem! * Problém / Portréty Schillerové - ale jinak! * Objev / Haďákův vtip s Hvízd'adou * Album / F. J.: „Nevídali“ III. * Z domova / Mládek, Slíva + Hájek, Vhrstí, Neprakta + NOS * Časopisy / Sorry; Eulenspiegel, Bumerang, Nebelspalter * Vybráno / Ota Mašek a dva Emilové * Vyhrabáno / 4x pěkně barevný Kemel * Retro - díl XIII / J. Hruboň: Renčín a „pel-mel“ * Z tisku / O humoru * MišMaš / Různé legrace * Chlubna / Hanousci; Polakovič, Földvári, Zapadlák, Pick * Důkaz / Rouška typ 1933 * Ze světa / Uzávěrky soutěží 2021 * Z pošty / Ohlasy na č. 5 * Z redakce / Černý humor musí léčit! * GAG / Jak se likviduje archiv * Blíženci / Plagiátoři se sáпали po vítězství! * Výsledky / Soutěží 2020 * aj...

e-GAG

Dvuměsíčník autorů + přátel české karikatury e-číslo 2020 / 6 18. ročník

Kresby: BARTÁK, BORKOVIČ, EUGSTER, FOJTÍK, FRANCOIS, GUTSOL, HAĐÁK, HOPPMANN, JABLONOVSKÝ, JAZ, JIRÁNEK, KAMENSKÝ, KANTOREK, KAZANČEV, KEMEL, KOWALSKA-WIECZOREK, KULOVANÝ, KUSTOVSKIJ, MAŠEK, MLÁDEK, MOTYČÍK, NEPRAKTA, NESVADBA, NOLL, NOS, OSTATEK, POLAKOVIČ, POLOCZEK, PUJONIO, RAFEEI, RENČÍN, SÍKA, SKAŽENIK, SLÍVA, SMIRNOV, SOUZA, SULAJ, SZUMOWSKI, TEICHMANN, TOMASCHOFF, TOZAKI, VHRSTI, WIDODO, YOESEFINEZAHAD, ZAK, ŽEMLIČKA... AL

pÚvodník / Charakteristika končícího roku podle Agima Sulaje

Poznatek - Rouškám to ve vtipch sluší víc než kulatým a ježatým koronáčům...

Asi jste si toho už též všimli. Po vpádu kulatých ostnatých retrovirů zanesených nejprve do celé zeměkoule - a to ne prvně - z komunistické Číny (tam koronaviroza už nikoho netrápí!) - následoval i jejich vpád do kresleného humoru. Až toho máme všichni plné zuby a zlé trpaslíky ve vtipch už moc nevíáme. Ukázalo se však, že daleko vděčnějším objektem je pro karikaturisty následná obranná zbraň - zdánlivě nemastná neslaná rouška. Dá se totiž nasadit komukoliv a kamkoliv. A to ještě nejsou její možnosti vyčerpány. Jak ukazuje vtip Agima Sulaje z Itálie (Albánie) lze jejich použití rukou šikovného karikaturisty ještě rozšířit. Konečně jinak než s rouškami se ten ubíhající rok 2020 těžko dal strávit... (red.)

Kresba: Agim Sulaj (Itálie): "Mask"

Problém / Portrét ženy - političky: stále živé téma!

Překvapení!

Milé nebo nemilé? Tot' otázka...

Od karikaturistů z řad odběratelů e-GAGu (je jich ke stovce!) svůj názor k uvedenému problému naší redakci nezaslal do dvou týdnů nikdo - natož pak dost očekávanou karikaturu ministryně financí. Jsou to právě snímky **Aleny Schillerové**, které se staly trhákem **Deníku N** číslo 220 ze dne **13. 11. 2020**, kde módní diva opanovala nejen obálku, ale i vnitřní trojstranu svými fotoportréty. Ovšem jen vážně míněnými fotografickými a to placenými z vlastní (či ministerské?) ka(p)sy (ukázky níže).

Naše pěkně ilustrovaná otázka na uměřenost portrétních karikatur žen - tedy političek - od mužů, tedy dostala jinou odpověď, než jsme čekali. Je to však docela příjemný pocit, že jsme si v e-GAGu všimli problému satirických kreseb všímajících

si zaslouženě té rádokoketující osoby dříve, než široké spektrum tuzemského tisku. Připomínáme, že náš materiál (**viz obrázky výše!**) byl připraven už týden **před 15. říjnem** (datum vyjití GAGu č. 5), pro onemocnění autora se však číslo k abonentům dostalo **až 1. listopadu 2020**.

Přesto nás, pokud jde o portréty ministryně financí Babišovy vlády, následoval deník plný čiperných redaktorů až zmíněného **13. listopadu**. To měsíční prodlení vlastně člověka potěší, ne? Aniž bychom si mysleli, že někdo z čtenářů e-GAGu naše téma uvedenému deníku podstrčil, aspoň pro pořádek zde dáváme prostor zmenšeným ukázkám dlouhé řady těch fakt pozoruhodných fotek z **Deníku N**. **Na jedné je i s pávem!**

(Viz celá příští stránka!)

Slavný britský historik v exkluzivním rozhovoru vysvětluje, proč Evropa čelí pochmurným vyhlídkám.

Timothy Garton Ash: Proč lidé řekli dost

PÁTEK-NEDĚLE | 13.-15. LISTOPADU 2020 | CENA 24 Kč | ROČNÍK 2 | ČÍSLO 220 | denikn.c

Alena Schillerová patří k politikům, kteří si nejvíc zakládají na své prezentaci na sociálních sítích. Na ministerstvu financí zaměstnala i profesionálního fotografa.

Na obrázku: Titulní strana Deníku N z 13. 11. 2020 (další tři stránky i s fotkami jsou uvnitř!)

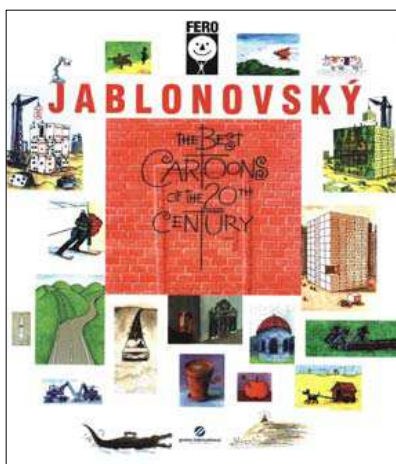
Už v GAGu č. 3 a 4 jsme zveřejnili mírně komentované ukázky z nového alba bratislavského **Fera Jablonovského**. Po menší pauze nyní (Vánoce jsou už za vraty!) nabízíme závěrečný „díl“. Publikaci lze zatím objednat jen v e-podobě na webu - viz adresa na konci článku.

Pro připomenutí jen stručně o koho jde:

FERO JABLONOVSKÝ (1956), typograf, karikaturista, ilustrátor a publicista. Vydal niekoľko zbierok kresleného humoru. Graficky upravuje knihy i časopisy. Pripravuje výstavy, zostavil a upravil na knižné vydanie dielo Jozefa Scheka a Vlastu Zábranského (*Zábranský na Slovensku*).

V „Nevídali!“ jde na 236 stranách o kresby z r. 1970 - 2019. Ale nechybí v ní ani fotografie, na této (viz vlevo!) vidíme legendární postavu - vlevo je totiž sám velký **Kornel Földvári**... Ale on sám není, chytá za ruku právě **Fera Jablonovského!**

Vybíráme z přebohaté nabídky obrazů ještě dvě ukázky: vlevo je titul nám dosud neznámé publikace „*Nejlepší vtipné kresby 20. století*“ (jsou - dle kreseb na obálce - všechny od jednoho autora). Úplně nahoře to potvrzuje jeho logo. Původně to bylo logo pro slovenskou odnož FECO, teď je z toho osobní logo autora: FERO. Úsměv v logu zůstal. Píše o tom:

„V roku 1992 vznikla Slovenská únia karikaturistov, ktorá sa stala členom FECO – Federation of European Cartoonists Organization. Ponášku na logo FECO som začal používať ako svoje logo, pero nahradil vzpieráč, smajlík občas vyplazil jazyk a niekoľkokrát som ho nahradil jablkom.“

Ale abychom nezanedbávali dílo samé - vybíráme aspoň dva obrázky z těch nabízených stovek. Nejdřív - přiznáváme - tu, co je blízká dětství s *Mosfilmem*. A na další straně ještě jednu neobvyklou - aspoň pro ty z nás, kteří si stále spojují Jablonovského především se „steinbergovskou“ linkou. Podívejme se, jak si autor v r. 2014 pohrál i s vážnými sovkami.

A přidáme ještě pár slov autora o výběru prací do „Nevídali!“: „Vybral som obrázky typické pre ten ktorý rok, uprednostňoval som tie, ktoré neboli doteraz publikované. Tiež som nezaradil kresby, ktoré boli v knihe **The Best Cartoons of the 20th Century**, prípadne sa tu objavujú v inej verzii. Vyberal som iba bezslovné obrázky.“

Zde je přístup k informacím o díle a autorovi, též možnost si knihu pořídit v e-formě.

<https://www.martinus.sk/?ultem=737287>

<https://www.ferojablonovsky.sk/>

<https://www.facebook.com/fero.jablonovsky>

Z archívu / Svědectví: Kdo a kde ukryval Haďáka 21. - 30. srpna 1968?

Víme to už dlouho, ale vystrachat to najednou z ničeho nic na zažloutlém papíře? Nutno proto uchovat pro historii. Ve Škrtu jsme hned v prvním čísle popsali Haďákův proces i jeho normalizační osud. Vzápětí přišel dopis:

Š k r t 4. února 1990

k ruk. pana redaktora
Ivana Hanouska
Národní tř.17
110 00 P r a h a I

Vážený pane redaktore,

četla jsem Váš článek o Miroslavu Liďákovi v časopisu Škrt. Ráda bych Vám sdělila některé podrobnosti z dnů 22.-~~XX~~30. srpna 1968, které Vám třeba nejsou známy.

Manžel byl tehdy zaměstnán v Mladé frontě, kde zakládal zaslátelskou službu knih náročným čtenářům "Kompas". Sídlo tohoto oddělení bylo v Roháčově ulici. Po 21. srpnu 1968, kdy byla MF obsazena sovětskými vojáky, bylo vedení MF v Roháčově ulici. Já jsem tehdy s manželem a se synem bydlela jako ředitelka ve škole v Železné u Berouna. Od 22. srpna jsme denně jezdili do Prahy do tiskárny v Londýnské ulici/tuším/ a rozváželi jsme noviny na Berounsko, Rokycansko a Plzeňsko. Bohužel už mi manžel nemůže říci, kdo mu z MF tehdy řekl/bylo to 22. nebo 23. srpna/, že máme odvézt "Haďáka" k nám do Železné, že bude u nás dobře ukryt. Jistě se pamatujete, že se tehdy očekávalo zatýkání lidí, kteří se nějak proti SSSR provinili.

Pro pana Liďáka jsme jeli někam na Pankrác, protože, jak nám vyprávěl, ~~hned~~ 21. srpna chtěl odjet přes hranice, ale protože neměl pas, nepustili ho/jel tehdy s někým z Literárních novin, jméno mi už vypadlo z paměti/. Od toho dne byl pan Liďák u nás, ubytován v synově pokoji. Byl tehdy ve velmi špatném zdravotním stavu, měl potíže s žaludečním vředem a události r. 1968 mu nepřidaly. Jinak chtěl stále malovat, mám od něj schované obrázky prezidenta Svobody, pana Dubčeka, Černíka a Smrkovského. Tehdy jsem mu říkala, že než udělal první tah Brežněva do Literárních novin, měl mít v kapse pas. Kromě toho mi pan Liďák namaloval výzdobu do celé školy a ke všemu učivu.

Jakmile pominulo 30. srpna 1968 bezprostřední nebezpečí, odvezl ho manžel opět do Prahy.

Jdenka Růžková
Chlumova 10
Praha 3
130 00

Vzápětí jsme reagovali ve **Škrtu**, ale originální dokument je přece jen něco vyššího hodnotového stupně. Mirek nebyl žádný zbabělec, ale ve chvíli, kdy Rusové unesli vedení ÚV KSČ kamsi na východ - a před mýma očima ruští vojáci zrána **21. srpna** vyvedli někdejšího šéfredaktora *Švestku* z baráku Rudasu na Poříčí a naložili ho do pásového transportéru (a „unesli“ ho na svou ambasádu!) nebylo nemožné nic. Znovu **děkujeme** za psaní! (ih)

Když už - tak už. Nejprve - při pořádní archívu - jsme naražili na opravdu zajímavé a také hodně důležité (protože autentické - z ruky a hlavy přímé svědkyně) - svědectví o prvních dnech kultovního karikaturisty konce šedesátých let. Posléze jsme mohli ledovat, jak ostří jeho satiry v Listech, Reportéru a samozřejmě v Mladém světě, pomalu ztrácí svůj břit, mění se v jiné způsoby tvorby včetně oblačků ve fotografiích, pohrávání si s písmenky a také přidává portrétní karikatury... Nakonec vymizelo jméno autora z téměř všech titulů, teď nejen z těch zrušených. Po Studentovi, Listech, Politice a Reportérovi skončila i Univerzita Karlova, o níž v tomto čísle je též řeč. Zde si neodpustím citaci ze svého medailonku o Haďákově právě v UK, kde jsem působil jako „studentský redaktor“. Byla jasnozřivá - a na dvě strany pravdivá. Vyslovil totiž drzé přání stát se v Čechách karikaturistou. A dodal: „Ale nepodařilo se mi to.“ Psal se totiž teprve rok 1967. Nakonec na tom byl špatně, měl „zakázky“ jen sporadické, především „bezejmenné“ - Ve Stadiónu se před rokem 1983 objevily nejen jeho ilustrace, ale dokonce i vtipy! Vedle vidíte, že byly autorem „maskovány“ dost nedbale (viz dole ten kominík při hodu kladivem) - Mirek se rozhodl, že nejdůležitějším výtvarným prvkem figurek od živoucí výtvarnice bude jejich nos - dodnes obecně považovaný za hlavní rozeznávací znak pro rychlé určení autora vtipu. Ta měla docela kliku, že jí to prošlo. Dnes by si zasloužila nést hrdé pojmenování **Eva Lid'ák Ménésiová...** (IH)

V soutěži o nejlepší kreslený vtíp na sportovní téma - tedy o *Emila Stadiónu* - se sám **Emil Zátopek**, který byl hlavní postavou slavnostního ceremoniálu v Malostranské besedě, objevil i na jedné oceněné práci.

V kategorii „C“ se toho roku soutěžilo o nejlepší portrétní karikaturu.

Vítězné dílo vidíte zde vlevo!

(přetisk z pořadajícího týdeníku).

Oceněný **Ota Mašek** byl od 60. let velkou postavou v rámci sportovního tisku. Pracoval v pražské redakci *Československého sportu*, kde se objevovaly jeho typické kresby. A vybíral do tisku i vtípy externistů.

Ze společné fotky vítězů na pódiu jsme vystříhli hlavy pěti oceněných.

Zleva: *Emil Šourek, Otakar Mašek, Jaroslav Dostál, Václav Teichmann a Honzík Slíva*

(převzal cenu za otce Jiřího).

Milej Ivane,
při tom slátávání ~~moje~~^{mojeho} životopisu jsem se ani nezmínil
o ~~mém~~^{mým} sportování, bude-li to zapotřebí, protože na tom
nejsem tak docela špatně. Vyhrál jsem ^{jsem} mistrovství ČSR
v hořu oštěpem v roce 1938, v pětibojích a desetbojích
jsem se ^{v minulosti} uplácával na 3 - 5 místě, za Slavii jsem závodil
v její nejlepší éře - byli jsme nepřetržitě 25 let mistry
, a já se právě v tom pětadvacátém ročníku zasloužil
o udržení toho titulu, že jsem v pětiboji porazil Karla
Kněnického, což mně do smrti nezapomene, ačkoli jsme
jináč velcí kámoši. 10 let jsem byl trenérem v Janderově
škole RH, ~~xxxxxxxxxxxx~~ měl jsem trenérskou "dvojku" v lehké
atletice, v tělovýchově ^{mně} postupně navěsili "za zásluhy
o rozvoj atd." třetí, druhý a první stupeň.

K těm kantorům musím přidat na vejce ještě v sochařině
nár. umělec Pokorný, na plakáty prof. Vávra, atd.

To je chlubení, že jó, ale věřím, že nic z toho nepotřebuješ,
to jen že tu čekám na 15. hod., a děvčata se mně vyptávají,
čím jsem se vlastně vůbec proslavil, že ~~na~~ na mně chce někdo ^{něco}
vědět.

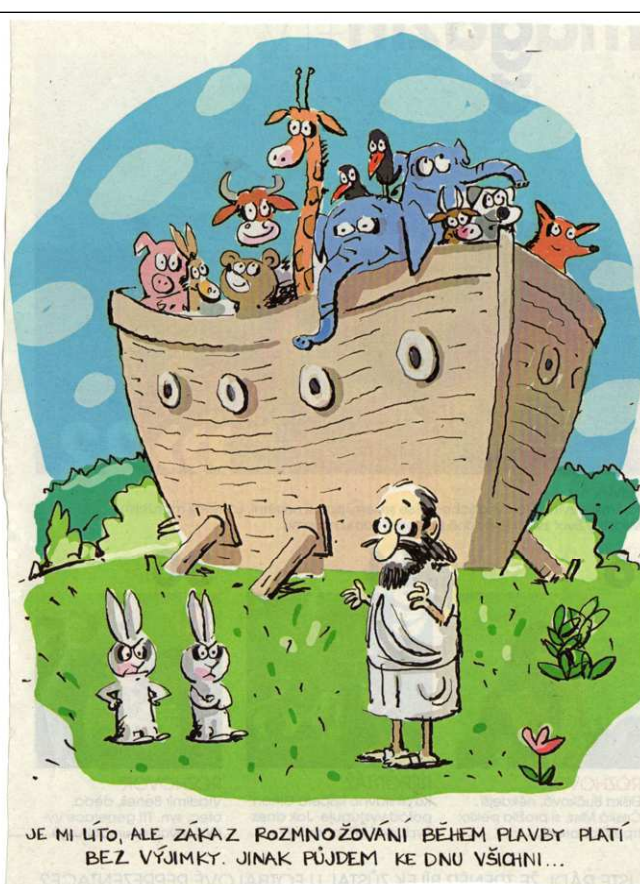
Tak končím, a děkuji Ti velice, na mou duši, že sis
na mne tou soutěží vzpomenu, asi bych si jinak mezi ty
úspěšnější lvy netroufal. Já jsem pořád naivně přesvědčen, že
že se ty ksichty teprve naučím dělat, jak bych chtěl. Jenže
na to budu potřebovat nejméně dalších 74 let. Tak mně
drž palce, ať to zmáknou.

Ahoj!

Objevem z půdy je ovšem tento text, který laureát **Ota Mašek** tehdy zřejmě poslal organizátorovi soutěže jako upřesnění vyžádaného podkladu pro tiskovku a slavnostní podvečer v nabité MB... Skromný autor se však nemusel za své hned dvě Emilovy hlavy na jediné čtvrtce rozhodně stydět! Běžecká mašina Zátapek s úspěchy v olympijských kruzích se povedla! (ih)

JE MI LÍTO, ALE ZÁKAZ ROZMNOŽOVÁNÍ BĚHEM PLAVBY PLATÍ BEZ VÝJIMKY. JINAK PŮJDEM KE DNU VŠICHNI...

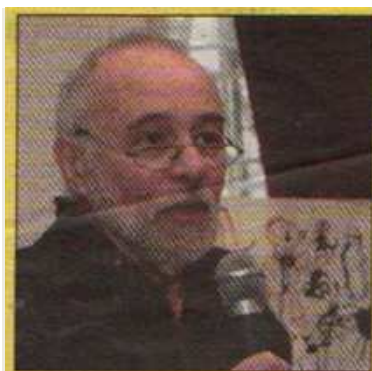
Já jsem Adam, tohle je Eva. Ty nás po banální operativní změně pohlaví nepoznáváš, vševědouce Otče?

TO JE KONEC, TAKOVÝ PŘEDPOTOPNÍ METODY... BRACHA, STÁHNI NAŠIM NA SEX NĚJAKOU APLIKACI...

V rámci 52 víceméně aktuálních kreslených vtipů pro běžného čtenáře čtvrtletního magazínu+TV si dokáže v žánru orientovaný a zkušený autor vypomoci i odkazy na klasická témata... A pochlubit se tak vlastními moderními variantami na „*Trosečníka na ostrově*“, „*Noemovu archu*“ či „*Adama a Evu*“. Ovšem převahu musí mít vždy vtipy na aktuální cíle - viz kresba vpravo dole!
Kresby: **Miroslav Kemel**

SEM
NA O
TÁZOK
HUMORE
DPOVEDÁ

Mirek BARTÁK,
karikaturista

❶ Poznáte nejakú (máte nejakú vlastnú) definíciu humoru?

Do této oblasti fušuji už přes padesát let a dodnes nemám žádnou definici humoru a ani nevím, jak by se dal vyrábět ve velkém. Ale vytvořil jsem si za ty roky takové rozlišovátko na humor dobrý a špatný: zjistil jsem, že po požití dobrého humoru je člověk vždycky o malinko chytřejší.

❷ Stala sa vám niekedy humorná (veselá) príhoda, ktorá by mohla pobaviť aj našich čitateľov?

Tuhle příhodu mám od jednoho našeho fotografa, který díky cizokrajnému rodiči mohl i za času železné opony jezdit za prací na západ. Fotil jednou pro nějakou západoněmeckou firmu a bylo mu vyřízeno, že sám šéf firmy ho zve na večeři. Byl velice překvapen, protože s takovými pány běžně nepřišel do styku. Večeře byla výborná a při kávě se dozvěděl proč, nebo onen bos jej požádal o pomoc slovy: „Víte, můj syn bude mít jednadvacete narozeniny a má dvě přání. Auto Porsche a obrázek od Bartáka. To Porsche, to je maličkost, to mu koupím, ale s tím obrázkem bych potřeboval pomoci, ten nevím kde sehnat.“

❸ Je pre vás humor nevyhnutnou súčasťou života, alebo sa bez humoru pokojne zaobídete?

Moje závislost na humoru se blíží profesionální deformaci. Nejraději čtu knihy humoristických autorů a dívám se na veselohry. Nesnáším díla, ve kterých není aspoň špetka legrace. Když čtu (opakovaně) povídky Woodyho Allena, je mi na omdlení úžasem, jak může někdo na něco takového přijít.

❹ Chcete sa sám seba na niečo opýtať? Ak áno, dajte si na svoju otázku aj odpoveď.

Strašně rád bych si položil několik důležitých otázek a je od vás hezké, že mi k tomu dáváte příležitost. Bohužel předem vím, že na ně neznám odpověď a tak nebudu zdržovat.

MIREK
BARTÁK

Měsíčník Bumerang vsadil v 10. čísle (říjen) na Bartáka a musí to být pro čtenáře deníku Šport docela bomba. Pro ty zvyklé na jednoduché vtípky (nejen o sportovcích) to může být docela problém. K Bartákovi musejí přistupovat jako k rébusům a pro toho, kdo na to nemá čas anebo prostě hlavu, zůstanou dvě tiskové strany hezky jednolitou barevnou tapetou, z níž občas vyskočí pointa vtipu jako mina - ta nášlapná. Neb autorem vtipů je ze zásady nastrožená naprosto nenápadně.

Po Jiránkovi, s nímž už déle putuje Fedor Vico prostřednictvím společné výstavy po Česko-Slovensku, je Barták postavou narozenu na Slovensku, rovněž 80-letou (i když před dvěma roky). Na rozdíl od Jiráka ovšem žijící, navíc stále a hodně tvořící. Na titulní straně se objevuje tradiční rozhovor (viz nahore). Starší, ale stále aktuální (Bartákem schválený). Pro GAG jsme vystříhli dvě první a dvě poslední otázky - a hlavně odpovědi. Velký vtip přes obál-

ku a celá strana VIII (pochopitelně právě s osmi celobarevnými vtipy) jsou nepřehlédnutelné, ale jinak Bumerangu nechybí obvyklí domácí autoři kreslených vtipů včetně Mrázova *Serváče* (rovněž nepřehlédnutelného nejen pro svůj rozměr a barevnost - obdivuhodná tvůrčí posedlost!). Našli jsme i pozvání na listopadovou výstavu kmenového karikaturisty Bumerangu Vlado Mešára v Popradu. Jak známo, všímáme si v recenzích humoristických časopisů výhradně humoru výtvarného a ten má v příloze BUM i dvě pěkně plněné rubriky (jednak *Vtipy na vybrané téma*, druhak *Stará Péefka*).

Tentokrát se k nim dá přiřadit i rozměrnější výběr z posledního vydání pražského *Sorry*, kde se v poslední době daří i vtipným „*jakobysoutěžím*“ (plevelné slůvko *jakoby* je zde použito vědomě a tudíž správně!) a vtipy jsou od kreslíře jménem *Kodlas/Höhl* (uveden je však pod kresbou jejich křížence *Kohl*) a *Eji Kulovaného* (tak napsaným jménem se ovšem ztrácí nejviditelnější znak tohoto nápaditého Pražáka).

Své vtipy zde najdou i ctitelé obou *Téček* z Německa, jejichž díla se naštěstí obejdou beze slov(enštiny). A na nový *Dereš Fedora* se lze na poslední stránce vždy těšit, i když v kreslířově hájemství docela často pytláčij jinak spíše pišící a v *Bumerangu* spolušéfredaktorující bratr *Miro*. Ano, je to taky *Vico*.

Na závěr ještě titulní strana 10. čísla která vyšla 31. 10. 2020 /

Příloha deníku *Šport* má letos stálý tučet stránek novinového formátu.

Eulenspiegel. Také měsíčník, ovšem samostatný a více satirický než jen vtipkující časopis vychází v Berlíně, kde se mu dařilo (dokonce jako týdeníku) i v letech, kdy se satira netýkala ničeho zásadního na východní straně od bytelné věžeňské zdi. Zatímco západoněmecký *Pardon* nepřežil tak *Eulenspiegel* nezakni.

Máme před sebou dvě poslední vydání - čísla **10 a 11**. A na první otázku: *Proč jsme dnes ze dvou čísel (říjen, listopad) vybrali jen tak málo vtipů?* Dáváme první odpověď: Protože se nám jich víc nezdálo být pro přetištění vhodné - tedy spíš srozumitelné. Spousta slov, jména a tváře osob u nás neznámých, problémy nejasné, kritika málo pochopitelná... Takže první vtip je od **Jana Tomaschoffa** a ten vpravo od **Martiny Zaka**. Hrdinou na pomníku už holt

v Německu není chrabrý válečník s šavlí, ale vzbuřenec trhající jedinou (zatím fungující) zbraň proti pandemii - nosopusevou roušku. Hrdinové se mění, asociální sítě hýbou dějinami, blbové jsou slaveni. A *Zakův* stařík je jedním z vtipů na téma „*Metal*“ v dalším čísle...

Aby však se necítili kreslíři Eulenspiegelu (a čtenáři GAGu) ukřivdění, mrkli jsme se ještě do stohu časopisů z posledních pěti let a všimli si, že existuje jen jedna osoba, která opanovala obálky berlínského časopisu. Několikrát v každém ročníku! Jak na snímčích, tak na všelijak upravených fotkách, na kresbách i na propracovaných malbách, všude hraje prim kancléřka

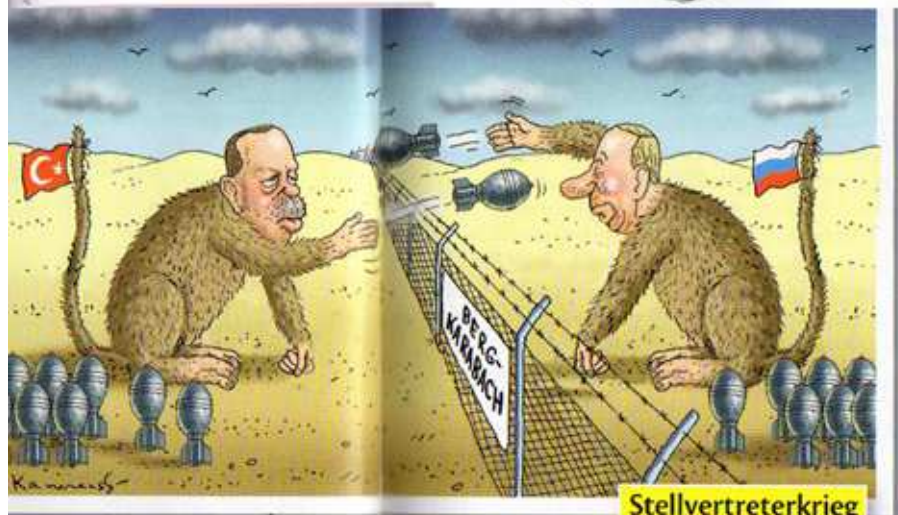
Angela Merkelová. Jsme na poli satiry, takže není vždy za milou osobu či vyhlášenou krasavici. Ale je to prostě ona, osobnost číslo jedna - na Angelu holt nikdo nemá!
 Obrázky: Obálky *Eulenspiegelu* z minulých let

Nebelspalter Nr. 11 je samosebou také listopadový, i když časopis vyjde vždy už na konci předchozího měsíce. Tady je (rovněž tentokrát jen stručný) výběr tří obrázků:

Tématem čísla svázaným i s obálkou je „exit“ nikoliv britský z Evropské unie, ale ze světa - ten náš, lidský. Na str. 24 až 33 je mu věnováno 15 vtipů, jeden z nich je rozprostřený přes celou stránku a plný drobných nápadů, je pojat bílou linkou na černém podkladu... Náhrobní kameny - vtipné a dobré, leč to celé je pro GAG v podobě vysloveně nereprodukovatelné. O zbytek se dělí očekávané figury nebo docela předvídatelné prostředí: smrtka s kosou, sebevrazi a staříci trápící se před koncem života v posteli - nic příjemného - a dějiště: nemocnice, hřbitovy...

Další tématickou nabídkou kreslířům je „Kosmetika“. Tu přijal i Barták a věnoval jí svůj tradičně celostránkový barevný vtip na str. 4. My tu reprodukujeme dva menší (**viz nahore!**) - bylo opravdu z čeho vybírat, vtipů se nabízel hned sedmnáct.

Autory těchto kreseb jsou **André Poloczek** (vlevo) a **Christof Eugster** - vtip je to jemný, ale ta hlava - nepřipadá vám jako od Siné(ho)? A ležatý vtip pod nimi předvádí tureckého s ruským prezidentem v Karabachu. Náhorním, samozřejmě. Mezitím už turečtí Azerové vyhráli, jejich bomby byly větší a lepší. Putin se jako ochránce Arménům neosvědčil a slovo genocida už zase plní novinové články... Autorem hodně jednoduchého vtipu je původem slovenský, ale spíš v německojazyčném prostředí působící **Marian Kamenský**.

Nebelspalter má obvyklých 68 stránek, jednu celou okupuje čtveřicí svých fórů **Martin Zak**. Když tu na stránce ještě zbylo místo, jeden z nich proti plánu přidáváme jako prémii: „No skvělé, všechno obsazeno!“ volá skokan (radostný sebevrah?)

Sorry - poslední z těch, co máme k dispozici, je asi předprázdninové. Ale díky mezipřistání v družebním *Bumerangu* si můžeme dovolit převzít vtip **Eja Kulovaného**. Je to ten šedý vlevo a právě usedá do GAGu... Díky už třetí letošní pozici soutěží o hrdý titul *Putovního vtipu roku*. Nebo se stane *Mistrem v přelétavosti*?

Přiřadili jsme k němu další vtip od stejného autora, který jsme objevili v archívu. Mají k sobě blízko (ty vtipy) už tím, že od diváka vyžadují všeobecnou kulturní orientaci. Jednou *vařila myšičku Kočička* (od **Josefa Čapka**), podruhé zase (**Skupův**) *Hurvínek* žálí na devizovou konkurenci nosatého lháře *Pinocchia*. Inu - ty loutky!

Tímto končí naše probírka čtyřmi tituly, která je též trochu typu „letem světem“ a už se připravujeme na příští ročník, kdy se asi rubrika *Časopisy* dočká výraznější změny. Gagy budou vycházet jen čtyři za rok, nejspíš první zjara, druhý na léto, třetí podzimní a pokud vše dobře dopadne, naše zimní vydání by vyšlo už před Vánoci. Snad budou aspoň někde bílé? O tom si zatím necháme jen snít.

Rubriku připravil, obrázky vybral, slovem obklopil a dole přidal JAZe: **Ivan Hanousek**

Kresba: JAZ, Deník N - 20. 11. 2020

Jak se zhotovují pro císařské japonské princezničky dárky.

Japonští hračkaři vyrábějí hračky pro japonské prince a princezničky. Musí mít na ústech šátky, aby svým dechem hračky neznesvětili.

Starojaponské náboženství, tak zvaný šintoismus uznává japonského císaře za syna nebes. Podle pověstí totiž stvořil Japonsko bůh se svou manželkou a jejich syn byl prvním japonským císařem. Panovník v Japonsku se nazývá „mikádo“, což v překladu značí tolik jako vysoká brána, neboli brána do nebes, ale starý původní název pro císaře — a název ten je dosud v platnosti a užívá se ho u dvora — jest „Tenno“, což doslovně přeloženo značí: nebeský král. Také v Číně mají pro panovníka totéž označení, což si ze vysvětlí tím, že Japonci přejali větší část

své kultury od Číňanů. Šintojské náboženství pečuje o to, aby „syn nebes“ nebyl znesvěcen dechem obyčejného smrtelníka. Japonské podání totiž praví, že obyčejný člověk není toho hoden, aby jeho dech zasáhl panovníka. Dokonce ani předměty, jichž mikádo neboli tenno užívá, nesmějí být znesvěceny dechem lidským. Proto jest při jejich výrobě třeba náležitě opatrnosti. Mají-li japonští princové nebo princezničky dostati dárkem nové hračky, nesmí jejich výrobci na ně dýchnouti, pracují tedy tak, jak to vidíme na obrázku, majíce ovázaná ústa šátkem.

Pozor! Tento text není ze starých časů!

Byl pouze do tohoto prázdného rámečku redakcí GAGu vpašován!

Velký veselý kalendář obrázkový 1933

je název starého svazku, příslušně okoralého, z něhož jsme vytrhli jednu ze zažloutlých stránek.

Japonští hračkaři vyrábějí hračky pro japonské prince a princezničky musí mít na ústech šátky, aby svým dechem hračky neznesvětili.

Japonci přejali větší část své kultury od Číňanů. Ani tam nesmí být císař znesvěcen dechem obyčejného smrtelníka...

Z Japonska do Číny i naopak je to jen skok přes moře. Je jisté, že i v zemi *Syna nebes* měli již dávno obdobné zvyky. Roušky patřily k běžnému vybavení v časech, kdy zločiny v Číně vyšetřoval bájný soudce Ti. V dnešním Wuchanu by se jistě šikl i mocnému vůdci Si.

Hadáková prognóza nevyšla. Hvížd'ala ani po půl století nedomlelo!

Až na dně, pomáčkáná, po desetiletí utlačovaná stovkami jiných výstřížků, čekala na objev neobyčejná práce **Miroslava Lidáka** (**viz foto** vlevo nahoře!). Ve 21. čísle Mladého světa z roku 1969 (asi z konce května) se objevila fotka s podivným jménem autora snímku vlevo dole a s textem v obláčku: **“Á, pan redaktor Hvížd'ala... ...taky mele z posledního!”**

Pamětníkům není nutno připomínat dobu vzniku - za Dubčeka zaskočil Husák a vše se řtilo s kopce - noviny a novináři včetně karikaturistů byli těmi nejdřív postiženými. Mladý svět a jeho autoři zadní stránky ze spolku Polylegranu čekali na poslední pomazání a v čele s Hadákem na vymazání z historie satiry. Ale jak vidět, tu poslední chvíli si ještě dovedli vychutnat, byť vlastně jen sami pro sebe a pro zasvěcené. Ale jak to vzniklo a jak to bylo vůbec možné?

Novinář a spisovatel **Karel Hvížd'ala** (po r. 1990 mu u nás vyšly mj. knižní rozhovory s *Havlem*, *Suchým*...). Byl šéfredaktorem MfD a zakladatelem týdeníku *Týden*, je komentátorem ČRo Plus), píše knihy (**viz fotky!**), je abonentem e-GAGu... Na dotaz obratem odpověděl:

“Je to foto Mirka Hucka z podzimu roku 1968 ze zabíjačky, kde byl se mnou, u mé kamarádky M. B. z vísky Chýška u Počátek. Jo, tu fotku našel Hadák u mě na stole, uzmul mi ji, a takhle mě překvapil!” (Lidák s Weiglem vybírali v MS vtipy na str. 32)

Pro mladší čtenáře: Hucek, Lidák a Hvížd'ala byli tehdy kolegové v redakci týdeníku MS, který čekal na nové šéfy i redaktory. Karel se pak ocitl v nakladatelství *Albatros* jako redaktor edice *Objektiv* a ještě než “přestoupil” hranice do SRN doporučil duo autorů Novotný-Hanousek svému nástupci *Leo Pavlátovi*. Aby to bylo ještě zajímavější, *Šmíd s Hvížd'alou* byli společnými libretisty *Saudkova* komiksu “*Pepík Hipík*” ve *Čtení pod lavicí* (sudých dílů). Hanousek odmítl nabídku *Karla Šmída* jít s ním ze *Čtení p. I.* do nového *Mladého světa* a přijal nabídku *Michala Novotného* z *Myčka* a přešel s ním do redakce *Junáka*, posléze *Stezky*. V *Albatrosu* byl spoluautorem tří knih, mj. autorem sportovní části ecyklopedie *Rozum do kapsy*.

Kresba: **Václav Ostatek**

Z životopisu :

- Narozen: 6. prosince 1941 v Pečkách u Poděbrad
- Rodiče: Josef Renčín a Anna Mazzová
- Sourozenci: Josef Renčín
- Manželka: Miloslava (od roku 1963)
- Děti: Vladimír, Zuzana, dvě vnoučata, dvě pravnoučata
- Záliby: literatura, rybaření, houbaření, chalupaření, řízení automobilu i dobré víno
- Zemřel: 4. října 2017

K tvorbě:

- První publikovaná kresba: 23. května 1959 v Zemědělských novinách
- Ranné vzory: tzv. „francouzská škola“, zvláště Sempé a Bosc, z domácích Vladimír Jiránek

- Členem ČFVÚ od roku 1965

- Perzekuce od STB a KSČ v letech 1974-1978 (spojeno s neoficiálním zákazem publikovat)

Počet publikovaných kreseb (včetně ilustrací): 28 000 – 30 000

Poznámka: výsledek vznikl kombinací manuálního součtu kreseb ve sbírce (přes 20 000) a kvalifikovaného odhadu dalších známých zdrojů, včetně korekce v souvislosti s vícenásobným použitím některých kreseb.

Získaná ocenění (výběr):

1985 - Zlatý osten Dikobrazu

1988 - Ceny za nástěnný kalendář IBM na rok 1987 (SRN, Japonsko)

1996 - Planetka „1996 XU 18“, objevená na Kleti pány Moravcem a Tichým, pojmenována „Renčín“
Hradecká múza (Cena města Hradec Králové)

2004 - Cena Etického fóra ČR

2005 - Prazdroj českého kresleného humoru (1. cena)

2006 - „Řád bílé opice“ (Výroční cena České unie karikaturistů)

2011 - Státní vyznamenání (Medaile za zásluhy o stát v oblasti kultury a školství)

2013 - Novinářská cena (V kategorii nejlepší česko-slovenský kreslený vtip)

2016 - Cena Dr. Františka Ulricha (Cena města Hradec Králové)

- A řada cen z domácích i zahraničních soutěží

Doporučení:

Pořady s Vladimírem Renčínem, které jsou běžně dostupné v archivech:

ČT: 1996 - GEN („Vladimír Renčín pohledem Jana Špáty“)

2002 - „Na plovárně s Vladimírem Renčínem“

2003 - „Krásný ztráty“ (díl č. 121, s Ondřejem Havelkou)

ČRo: 2000 - „Kavárna Bohemia“ (Hovory o lidech, věcech a událostech)

2018 - „Vážný humorista Vladimír Renčín aneb když plebejci medituji o Vesmíru“

Z textů věnovaných VR alespoň dvě krátké ukázky:

Miroslav HORNÍČEK :

Řekl bych, že výsostným znakem Renčínovy tvorby je cudnost. Raději ubere, než by přehnal.

Ví, hluboce ví, že to, co dělá klauna klaunem, není ani kostým, ani pomalovaný obličej. Je to myšlení...

Renčínovi hrdinové nikdy nejsou sami.

A v čem je jejich síla? V napětí mezi kresbou a textem. Obojí, všimněte si, je zdánlivě vážné.

Jedno ani druhé není schopno rozesmát, a taky o to neusiluje. Teprve spojením obou vzniká komický účín a dopad.

Ivan HANOUSEK:

V Renčínově tvorbě se velmi šťastně spojily dvě celkem zvláštní vlastnosti: jeho hrdinové

byli jak otrhaní a chudí tuláci, tak vzdělaní a vtipní komentátoři chodu tohoto světa.

Oblíbili si je – a tím i laskavý a přitom ironický humor autora – jak lidi z tzv. hospodských vrstev, tak intelektuálové.

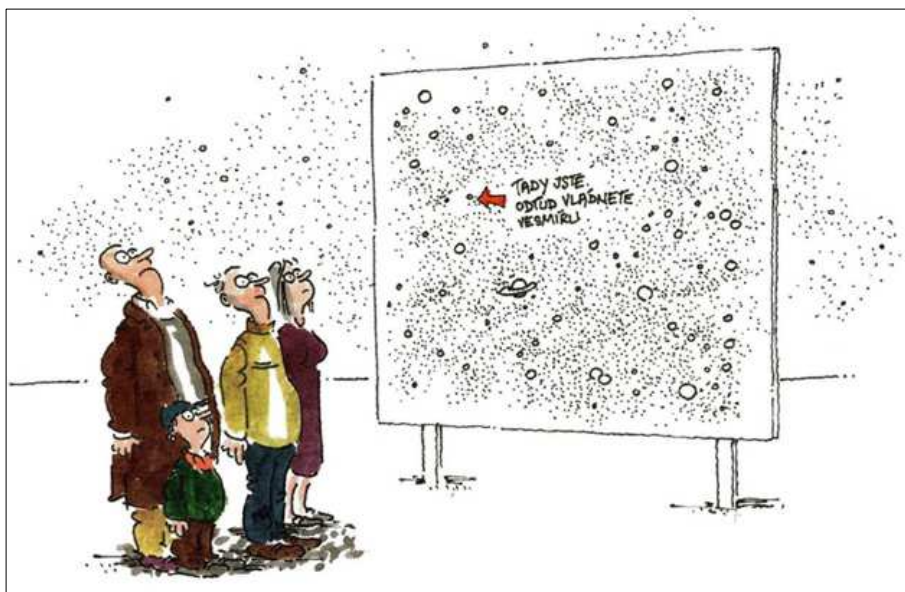
Pozoruhodné bylo, že mladým i starým se líbily tytéž vtipy. Zatímco jeden typ čtenářů oceňoval srozumitelnost či jadrnost rozprav Dlabáčka s jeho kolegou, ten druhý si vychutnával Renčínovu sečtělost, kterou prozrazovaly ručně psané texty pod obrázky.

A na závěr Vladimír RENČÍN:

„Jsou lidé introvertní a extrovertní. Já patřím k těm, kteří se nikam netlačí, řekl bych, že jsem spíše otevřený sám do sebe“.

„Nejšťastnější jsem byl na výstavě na Staroměstské radnici v roce 1982 a za největší úspěch považuji skutečnost, že jsem se přes všechna příkoří dokázal kresbou uživit“.

„Po listopadu asi většina lidí předpokládala, že se náš život bude vyvíjet poněkud jinak. Myslím, že se tady rozvinul kapitalismus, aniž se dbalo na morálku. Mohlo a mělo to být jinak...!“

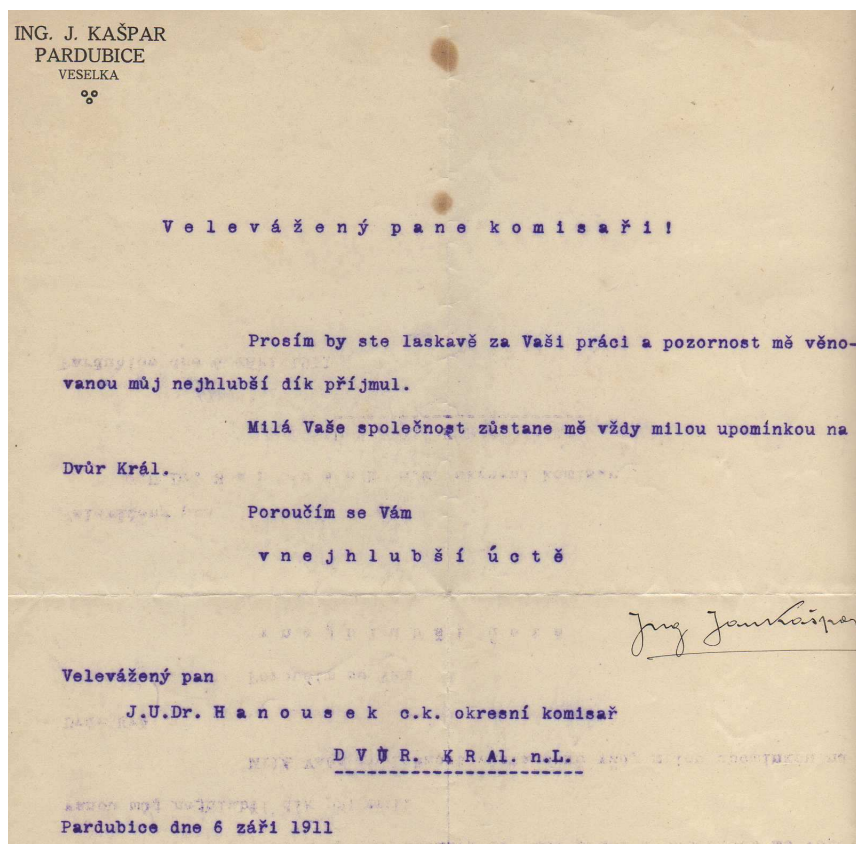

Zpracoval: **Jiří Hrubý**

I. H nabízí dokončení chlubny z minulého čísla... (Psaní prvního letce dědovi V. H.)

Abych dokončil text z minulého čísla a hlavně ho doplnil o chybějící dopis: tady je poděkování **Jana Kašpara** mému druhému dědovi (z tátovy strany). "Děda rada" byl koncem c. k. a počátkem ČSR okresním komisařem ve Dvoře Králové nad Labem, kde slavného prvního českého letce v letadle

těžším než vzduch ing. **Jana Kašpara** vítali nadšení obyvatelé. Na fotce jsme v minulém čísle přinesli letadlo po přistání, kde je zachycena a výrazně označena i dědova jásající choť, otcova maminka a posléze má ořechovská babička **Lola Hanousková**. Uznejte, že foto s mými předky (viz minulé číslo) je dost humorně laděné...

V rubrice **Chlubna** se také dnes budeme věnovat probírci archívu a v něm nalezeným "pokladům". A že jich je. Jenže zde se musíme krotit! Hlavně by měly mít zásadní přednost osobnosti z našeho žánru - tedy kreslených vtípů... Tady je hned první kousek:

Retro-Kantorci se zjevovovali v tisku brzy po Listopadu 89...

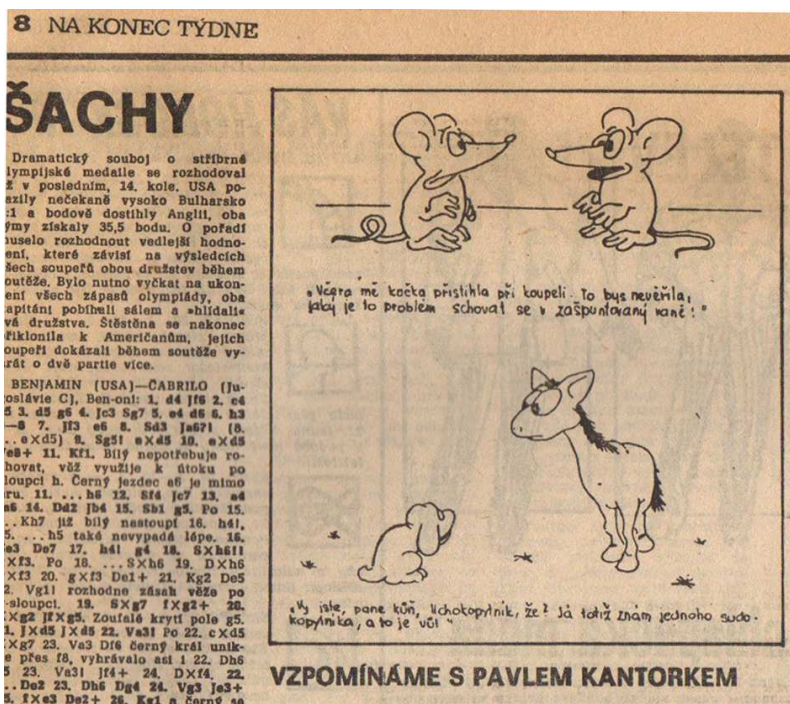
A pokračovalo to i po Pavlově osobním návratu do vlasti doprovázeném spoustou vtípů nejen v **Annonci** (celé potištěné stránky) a třeba ve **Škrtu a Kuku** a také chrlením reedic původních Kantorkových knížek vydávaných **Milanem Cimburkem** v Curychu.

Pod titulkem "**Vzpomínáme s Pavlem Kantorkem**" se kupř. objevily dva jeho vtípy (a to ještě staršího autorova stylu!) třeba v příloze dnes už zapomenutého **Deníku OF** v lednu **1991 (viz výstřížek vpravo!)**.

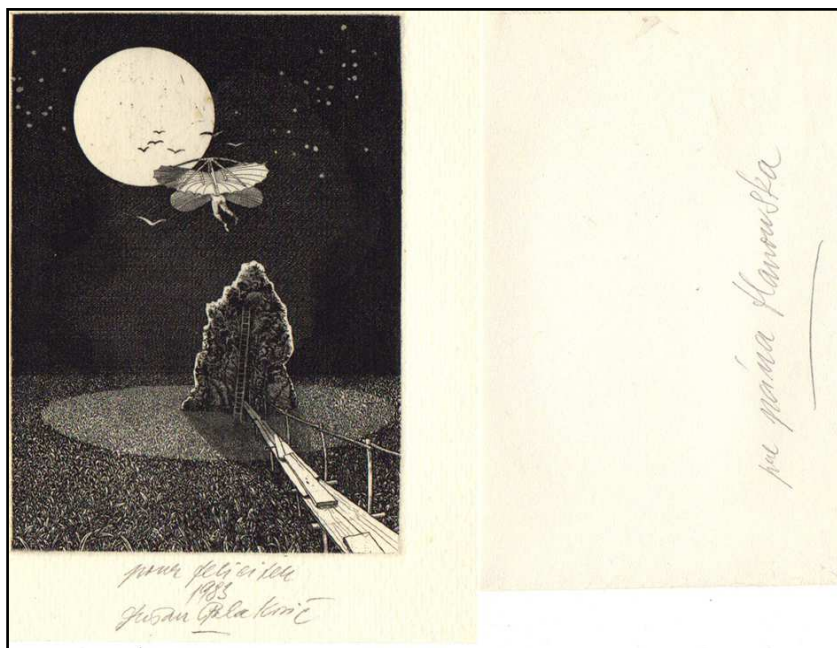
Kalendáře od Cimburka

Od té doby dodnes naše sbírka eviduje od **Pavla Kantorka** celkem **37 titulů**, plných 23 jich vyšlo v Curychu (13 exemplářů

jsou kalendáře - většinou nástěnné a na křídě tištěné). Z alb jsou nejčastěji zastoupeny tituly "**Historické okamžiky**" a "**Bajky**" a různě pojmenované knihy typu "**Domácí lékař**". (han)

Vzácná pošta ze Slovenska - ještě federálního:

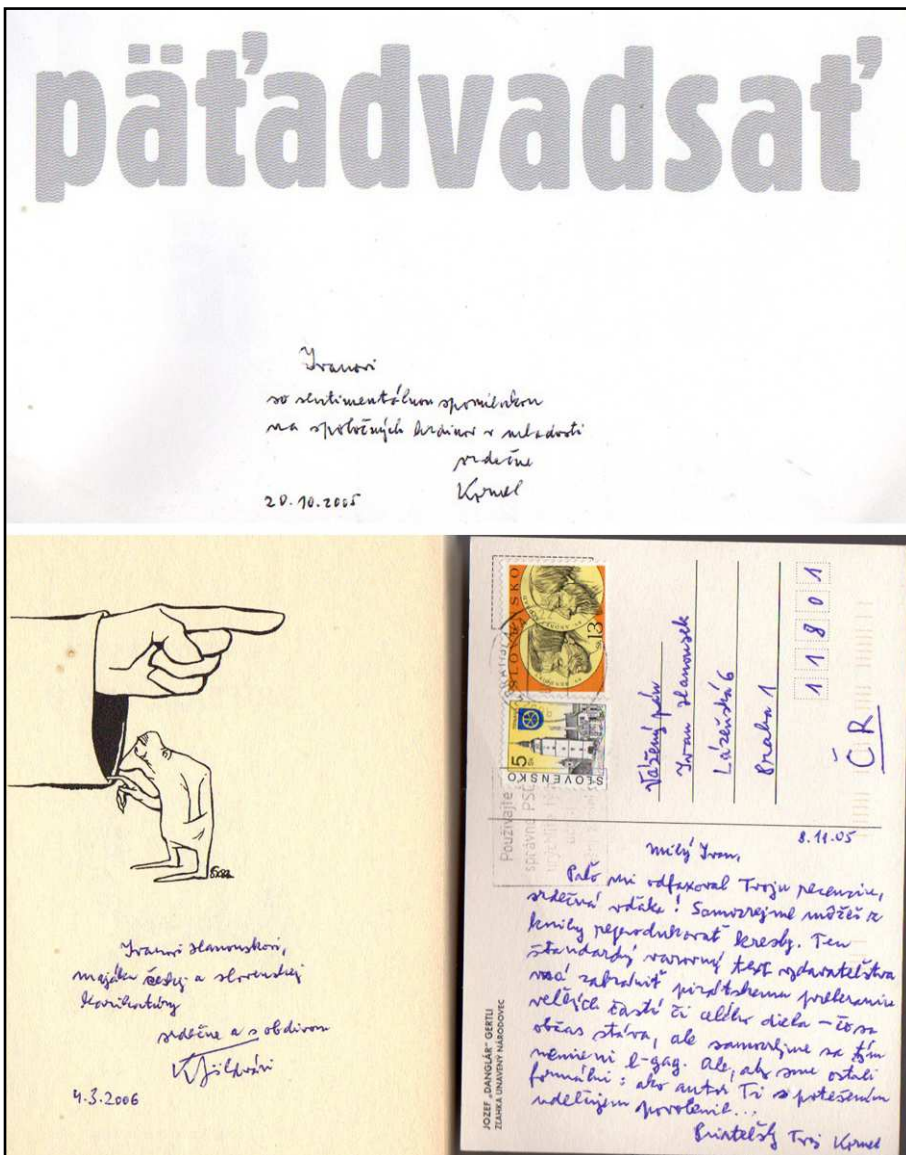
Asi nevytvárnějším kreslířem vtipů byl v ČSSR Dušan Polakovič, s nímž nás od počátku pojilo jisté osobní pouto. Nespočívalo jen v otisknutí pár jeho kreseb ve Stadiónu - a trvalo i v čase, kdy už redaktor Hanousek po infarktu (1987) přestal nejen s kouřením, ale i s pitím. Pozval jsem ho prostřednictvím organizátorů bienále i na akci v Písku. Zemřel pak předčasně. Tu je jeho P. F. z roku 1983.

A také ze Slovenska již samostatného:

Velká postava teorie karikatury a úžasný glosátor prací a životů široké škály autorů **Kornel Földvári** z Bratislavy věnoval pražskému kolegovi dvě ze svých originálních knih.

Jedna z nich - "Pěťadvacet" - obsahovala krom věnování (**viz!**) i poznámku, že se přetiskování užitých obrázků zakazuje. Kornel pak poslal Hanouskovi povolení (**viz** pohlednice z roku 2005). A aby vše do sebe zapadlo, v druhé Kornelově knize "O karikatuře" (též **viz** věnování), je i pěkná a dlouhá studie právě o zmíněném **Dušanu Polakovičovi** včetně jeho kreseb (na str. 61-74).

O jediném společném dvouhodinovém rozhovoru (prověrce) na okružní pouti Pískem jsme v Gagu psali. Hanousek obstál ve znalosti "pokleslé" literatury a získal si tak hodně ceněnou Kornelovu přízeň...

(ih)

Dvakrát **Mistr malby starých automobilů** - **Václav Zapadlák**

Václav Zapadlák, basista orchestru *Dixie M* působícího pod hlavičkou *Klubu mladých ČSM* v Malostranské besedě, byl neuvěřitelná osoba. Kdyby mi kamarád a spolužák z učení *Vlasta Horáček* (hrál ve stejné kapele na tubu (to je ten dechový nástroj s obřím trychtýřem nad hlavou) neprozradil víc o jeho zálibách, vůbec bych nevěděl, že jednou týdně v noci ohromuje rozhlasové posluchače svými odpověďmi v soutěži spočívající ve znalostech jazzu, jeho historie, názvech skladeb a jménech hrajících interpretů. A o padesát let později jsem opět ztuhnul při zjištění, že ten úplně tichý a skromný kluk se mezitím stal světoznámým kreslířem a malířem automobilů. Přitom jsme spolu dost zažili, v tom roce před mým náhlým odchodem na dvouletou vojnu. Zapadlák totiž nemohl chybět ani v mé akci (happeningu) v roce 1962, kdy jsem vedl s jedním z herců *Jardou Kloučkem* koloběžku s betonovým trpaslíkem v čele dlouhé dixielandové kapely pochodující v neděli dopoledne předlouhou Cukrovarnickou ulicí přes půl

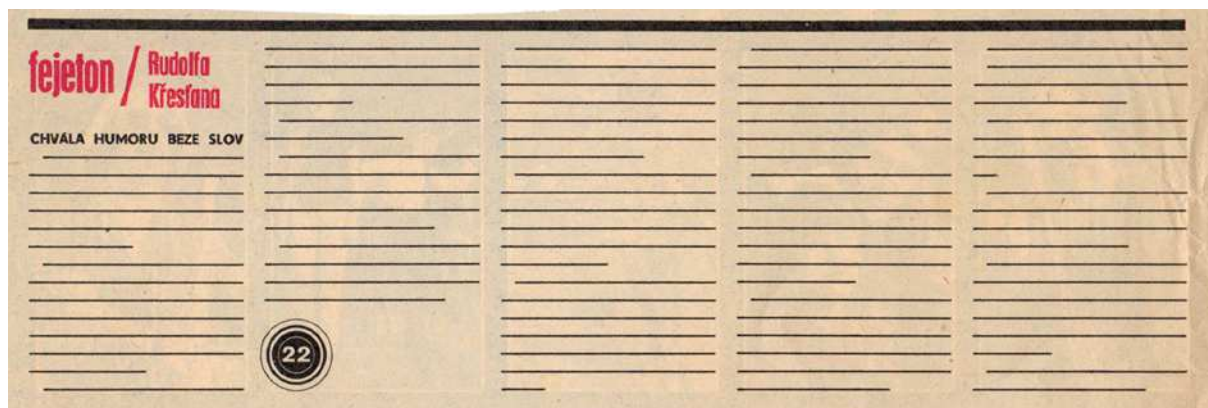
Ořechovky a nakonec sjeli (sešli) ulicí Klidnou až k nám na „Palouček“, kde končí ulice Dělostřelecká...

Tam jsme ho po pár recesních projevech o výtvarném vkusu slavnostě za hřmění snad dvacetičlenné kapely odhalili. Na snímku, který už z GAGu asi znáte, je **Václav** bohužel ten **vpravo**, co právě mizí ze záběru, což bylo asi pro něj typické - na rozdíl od *Franty Ringo Čecha* (bubeník té naší kapely), který už tehdy přesně věděl, že je třeba nastavit tvář každému objektivu (jde vlevo). A vlastně: též dnes maluje „obrazy“.

Na dolním barevném obrázku, který jsme převzali z úterní přílohy *MfDnesu* „Auto“ vidíte jeden ze Zapadlákových obrazů.auta jsou tak barevná a nablýskaná, že se jim určitě nedaří vyhnout naší pozornosti. Po návratu z vojny jsem začal studovat na UK, klub asi zanikl a *Václava Zapadlíka* jsem už nikdy neviděl. Nedávno zesnul a tak nám ho budou nadále připomínat jen jeho obdivuhodná díla. Na rozdíl od nenápadného muzi-

kanta a nápaditého výtvarníka Zapadlíka určitě jen tak hned nezapadnou. (IH)

SILVESTROVSKÝ *Mladý svět* měl v roce 1981 číslo 52 a už tehdy bylo zvykem si v každé z rubrik (mimo tiráže) udělat něco jinak, vtipně. A takto tedy vypadal fejton zdejšího kultovního fejtonisty **Rudolfa Křesťana**. Název? „**Chvála humoru beze slov**“. ®

Nápadití kluci ze Střešovic!

Tohle je BOMBA - dojezd Závodu míru do Prahy. Vjezd byl v roce 1956 bránou v severovýchodním rohu letenského stadionu Sparty (tj. *Spartaku Praha Sokolovo*). Se svými spolužáky Horákem, Šimákem a Nečasem jsme včas obsadili nejlepší místa k stání, abychom se druhý den našli na fotkách v novinách. Fotoreportéři tu číhali, aby nepropásli vjezd vítěze etapy. Byl jsem tím, kdo vymyslel, že pověsíme ruce přes zábradlí, abychom

se pak na fotkách jasně poznali. Zklamání bylo veliké, všude byl sice dojezd cyklistů, ale snímky byly nahoře ořezány - tudíž bez nás a bez ostatních diváků. Ale, světe zbož se: za čtvrt roku vyšel tlustý čtvrtletní magazín "Sportovní sláva", který jsem kupoval a schovával, a v něm na stránce celý snímek na výšku. I s námi (**viz vedle!**). Oběma Jirkům z Lomené ulice na Ořechovce to už později mohlo být jedno, skončili po ruském vpádu v Austrálii a ve Švédsku. Zato Venca Horák ze Střešovic měl smůlu, že ho grafik publikace tak surově odřízl. Ale nahradil si to jinak: Vyrostl z něho záložník ligové Dukly a pak dokonce na pár let i kapitán vršovických "Klokanů" (*Spartak Praha Stalingrad*). Bohužel z nás čtyř umřel jako první, předčasně, navíc už před Listopadem 89.

Ivan Hanousek

Z Kalábrie bez árie

Převážně v moři pláží a má operovaná pánve je potřebuje. Proto jsem s ženou jeji na šmáček dnu do Joppola v Kalábrii. Kvůli věbě z katalogu cestovní kanceláře Arco Balena: Hotel Cliff's se nachází 200 m od přírodního skalnatého pobřeží a nabízí soukromou písčitou pláž.

Kenže jsem místo pláže našel jen balvany.

Nesmělo mě dvakrát deset jezdit na pláž jít a strčit v antech plážové hodiny. Anebo jít do moře pražskou kanoistku, aby zaplula, než jsem ji zaplatil. Zatímko Bezděková mi řekla, že pláž pryč v řípi (kdy se tak katalogy byla, ale moře ji smetlo. A že další, třetí den nalebo pobytu, zaplul sám i Josef Čech a jeť omlítel Aničce převor do hotelu, kde pláž je.

V osmém jímém hotelu. Le done bla, o nás nechtěl nikdy nevěřel, potom sáhlá místa v chafkách. Měsícim spálil vymáhal eura za oděvy. Sedli jsme na křeslech, hodiny se vlekly, nervy i slzy tekly. Z dovolené se stávala vinco Arco Balena dobořená. Pomohla až náboha v podobě tamní slovenské kuchařky Mariky. Dala nám vodu, občech a potom plynem inhalátnou domohla s látkou hotelu, že nás anpoň odvezl zpátky, odkud jsme se rím odhláhovali.

Další křemí morčičových kancelářích už příjžděli inspektoré: pláž měl, ale baše do dvou dnů.

Jirka Černý

Jak jsem okukoval při klukovském fotbalu rychlé a technické driblery, myslím, že má vítězná squadra azzura své nástupce.

Judeři byli milí, ostatně vyhráli mistrovství světa. Čekal jsem, že zbeří hotel, ale odslavovali nečekaně svátok, nebyl ani občerstv, jaký přidání posílil při diváckém večeru. Jak jsem okukoval při klukovském fotbalu rychlé a technické driblery, myslím, že má vítězná squadra azzura své nástupce.

A kdovi, jestli z mocha blžci, kteří se dobrovolně potili na kalábrijských silnicích, jednou nezvrajdu noví Boninovi a Balanovi, markovní vítězství OH.

V marce jsem tenkrát nic na-

mořského neobjevil. Př hotelových vysocepeních mě zrujal folklorní soubor, ale k jeho šeročernoobřím kněžím a svížen tancím bych raději poslouchal živou hudbu než počítačovou. Mezi několika interprety populárních songů, součástí všech večerů, někdo nezpíval špatně, jeden dokonce střídá zpěv a saxofon (a počítač), ale opravdu mě zrujal až děbjím hitem o klukovi a Gluckovy síle, co měl tkl Beatles a Rolling Stones. Kopodiva jsem se nedočkal jená - operu Jan, má VŠEVÍGI.

Zato mě i v Kalábrii chytila zpráva, že ve dvaasedesáti letech zemřel na druhou embolii novinář Michal Novotný. Opravdový chlap, který i v těžké nemoci natáčel doma takřka do posledního dechu pořady. Z písčitého autora se coby šéfredaktor a posléze ředitel Českého rozhlasu Regina (dnes Region, Středočeský kraj) vypracoval v strhující a novátorskou osobnost. Spolu se svým kamarádem a náměstkem Ivanem Hanouskem přebudoval stanici v živé, dravé i zábavné pražské rádio. Hnal zpravodaje do ulic, záleželo mu na všem, co se v Praze šustlo. Budovu na okraji Invalidovny zvelebil od techniky až po zahradu. Když musel po povodni načas přebývat na Vinohradech, počítal dny, až se zas vrátí do milovaného Karlína. A co slíbil, to plnil.

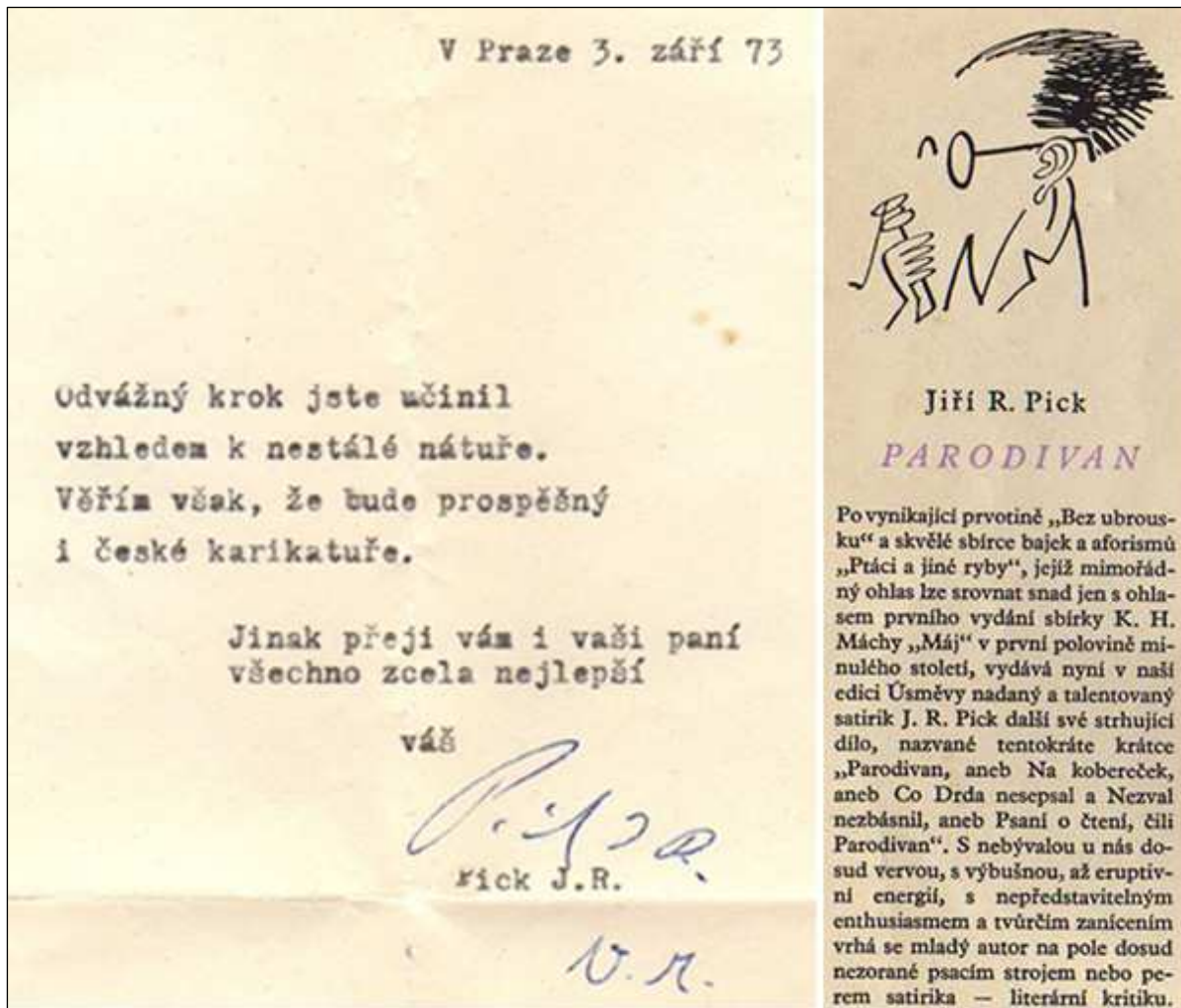
Na „naši“ pláži byly především pořad jen ty balvany.

Zato mě i v Kalábrii chytila zpráva, že ve dvaasedesáti letech zemřel na druhou embolii novinář Michal Novotný. Opravdový chlap, který i v těžké nemoci natáčel doma takřka do posledního dechu pořady. Z písčitého autora se coby šéfredaktor a posléze ředitel Českého rozhlasu Regina (dnes Region, Středočeský kraj) vypracoval v strhující a novátorskou osobnost. Spolu se svým kamarádem a náměstkem Ivanem Hanouskem přebudoval stanici v živé, dravé i zábavné pražské rádio. Hnal zpravodaje do ulic, záleželo mu na všem, co se v Praze šustlo. Budovu na okraji Invalidovny zvelebil od techniky až po zahradu. Když musel po povodni načas přebývat na Vinohradech, počítal dny, až se zas vrátí do milovaného Karlína. A co slíbil, to plnil. Na „naši“ pláži byly především pořad jen ty balvany.

Tiskovka k "nové" Regině se konala ve vinárně. Michal Novotný se v 90. letech ještě držel své lulky. A oba jsme se drželi představy metropolitního vysílání, ač znalci tvrdili, že je to těžký formát - nevysvětlili proč... Michal získal za komentátory ty nejlepší lidi, já měl na triku rozhovory "Praha a její lidé", "Pražské fejjetony" a další pořady, kde kromě kolegů jako Jirka Lacina a Petr Feldstein bavili posluchače třeba Jan Vodňanský, Karel Nešpor, Vít Olmer. S novým generálním ředitelem a jeho pohunky dosazenými do Reginy však vše skončilo; stala se z ní běžná stanice, kde nebylo místo na originalitu a řádnou žurnalistiku. Nejprve to odnesl Jirka Černohorský, pak jsem to vzdal já, nakonec skončil i sám Michal. Právě s ním a s Lacinou se od sezóny 1968/1969 až do jejich smrti nejvíc pojil můj (nejen profesní) život. Díky **Jirkovi Černému** se to 17. 7. 2004 dočetli i čtenáři Lidovek. (I.H.)

Obrázky na obálku i dovnitř knihy **Parodivan** jsou od *Miloše Nolla* (trochu mi připomínaly ty od *Miloše Nesvadby*), ale náš vztah k Pickovi si spíš spojujeme s *Hadákem*...Začalo to ve *Virole*, v přední denní vinárně, kam nás naučil chodit filmař *Jirka Mareš*, kromě filmařů a básníků jsem tam poznal třeba *Traxlera* anebo právě *Picka*. Četl moji ostrou kritiku jeho kresleného seriálu v *Ahoji*, ale místo, aby se na mne tvářil nepřátelsky, smál se a obdivně pronesl: „Že náš seriál vznikl právě ve *Virole*, to je pravda!“ Přitom to nebylo moc těžké uhodnout: kreslený hrdina se jmenoval **Violín Brčekol** a *Josef Žemlička* (člen *Polylegranu*) ho skvěle pojal. S *Pickem* to ovšem bylo bezvadné povídání a během pár týdnů jsme se

vídali často a moc si rozuměli. Tehdy spolu tvořili pro Mladý svět pravidelně satirické veršičky. Vizualně právě výrazně souzněly s kresbami *Mirka Lidáka*. Když měl Haďák jarní výstavu na

Národní třídě ve výklenku poblíž Pernštýna - právě v sálku reduťáckého **Paravanu**, tak jsem vlastnoručně navrhl, vysadil a vytiskl (jako postmaturitní učeň na ručního sazeče) i svou verzi pozvánky (**viz výše!**) Ovšem: rok konání na ní trestuhodně chybí! Tam měl samořejmě Pick hlavní vernisážový projev. Tehdy už začínal ve Smečkách *Semafor*, ale i toto hnízdo jazzu a všelijakých menších "kabaretních" žánrů stále ještě po večerech pilně žilo...

K té pozvánce: schválně jsem ji ponechal ušmudlanou, tak jak jsem ji objevil na dně jedné z vyklízených banánových krabic a s typografickými prohřešky - už třeba ta tečka za časem konání vernisáže... Chybějící číslo domu zas tak moc nechybělo, kde sídlí divadélko to se v okruhu příznivců prostě vědělo. A že bude zajištěno občerstvení, to bylo pro všechny důležitější - protože jistě zdarma! Pro mladší čtenáře a Nepražáky jen dovysvětlení: je to dům, kde dnes sídlí *Café Louvre* (dříve tu nad *Redutou* nabízela své služby nijak vábná vinárna *Bystrica*).

To jsem od gratulace manželům *Hanouskovým* poněkud ukročil, dokonce i o nějaký ten rok. V archívu mám i obálku, v níž dorazila ne do malého hnízdečka na Malé Straně, ale ještě na

starou (a dnes zase aktuální) adresu na Ořechovku. Kromě svatby jsem v jednom měsíci dokončil i rozvod s *Mladou frontou* a novým "partnerem" mi byl od července obrazový sportovní týdeník *Stadión*. Oproti hádavým svazákům byli tělovýchovci přece jen tolerantnější.

Viola, byla tehdy azylem kdekomu, hlavně ta větší zadní, po 23. hodině = po skončení poetických pořadů. To nám pan Jindra odmykal vchodovou mříž přednostně a Zdenička v šatně přišivala Marii poutka u kabátů, bar-

manka Miládka se na nás smála už od dveří (jak to s nimi ta Marie koulela?) a pianista, jen co mne zahlédl, začal preludovat "*Helou Dolly...*" Na rozdíl od milé vinárny ten hnusák *Violín Brčekol* v Ahoji zesnul už dlouho před tím na úbytě. J. R. Pick nás opustil také o hodně dřív než bychom čekali - dokonce ještě před *Lidákem*.

Ted' jsme se tu dobrali na jistou křížovatku. Ale jen zdánlivě by to byla těžká volba, po které z cest se vydat dřív... **Haďák? Stadión?** Naštěstí to lze spojit. Za mého působení v Klimentské ulici č. 1 (sídlo nakladatelství Olympia) si všude zakázaný Mirek občas přišel na pár stokorun, ale hlavně měl radost, že jeho obrázky "jsou venku". Bylo to oboustranně těžké. Nejlepší volbou bylo zadat *Lidákovi* kresby do záhlaví "fejetonu", původně tzv. "počtenička" na dvoustraně tzv. "rámečků", kterou jsem dostal k redigování; spolu s výběrem vtipů do každého čísla. Pokud si vzpomínám, ty sloupky jsem vybíral já, s *Jirkou Lacinou* jsme byli z redakce jejich nejčastějšími autory. Kresby k nim měly jednu zvláštnost - neuváděla se pod nimi jména kreslířů! Dostávali je k ilustrování externisti, kterým jsem je posílal nebo předával právě já. Prostě jsem autory vybíral a oslovoval sám. A fungovalo to. Kromě *Johanuse*, *Šourka*, *Slívy* a řady dalších se tu časem na zkoušku objevily i výrazné kresby bez podpisu a

honoráře se za otištění posílali na něčí adresu... Bylo to riskantní. Dnes, když už víme, kolik se přímo v redakci a kolem Lidáka motalo tzv. agentů StB, to vypadá jako velké nebezpečí.

76

Být tak Haškem...

Doceła rád odpovídám neznámým hlasům, které se drátem redakčního telefonu prokloubou k mému uchu. Chtějí třeba rychle vědět, kdo vstřelil r. 1947 za Turecko gól Výběru finské ligy v památném utkání 1:4 (0:4). Ne, že by mě to osobně nějak zajímalo, ale ověřím si tak alespoň úplnost redakčního archivu. A pokud mohu odpovědět pozitivně, těší mě radost muže, který právě teď v hostinci získal metr pív, protože sám redaktor Stadiónu ho ujistil, že to byl Mine Ozyilmaz a ne Ziya Isiküstün, jak tvrdil jeho odpůrce.

Na druhé straně mě deptají dopisy, které začínají nevinně: „Stadión odebírám pravidelně již řadu let, moc se mi líbí — jen tak dál! Věřím proto, že mi splníte přáníčko. Potřeboval bych doplnit své statistiky o seznam vítězů ankety Zlatý míč, držitele Zlatých kopaček, přesné sestavy všech mužstev, která kdy vyhrála PMEZ, PVP, UEFA, STEP, ME a MS (nezapomeňte na křestní jména!) — to tedy pokud jde o fotbal. Pokud jde o hokej, potreboval bych...“ Právě v tu chvíli k mému stolu přibíhá sekretář redakce a výhrůžně mi oznamuje, že mám posledních pět minut na to, abych odevzdal rukopis reportáže z Lesní Lhoty, kde to chytili za správný konec s výchovou házenkářů prakticky již od plenek. Do toho se přichází ptát redakční řidič, kdy zítra vyjždíme na ten šerm. Divám se na tlusté hřbety knih s tolik žádanými údaji a mám chuť je čtenáři poslat, protože opsat ten tučtý stránek na stroji mi zabere tolik času, že bych si psaním úplně jiných stránek na jiné téma musel vydělat na nové knihy a ještě by něco zbylo. A mám chuť v tu chvíli k těm knihám připsat pár řádek... jako Jaroslav Hašek, když za svého velmi krátkého působení v zábavném časopise redigoval rubriku „Rady pro život“ a na dotaz čtenáře, jakou má mít konstrukci vzducholodě, odpověděl obratem: „Musí být sestrojena velice pečlivě, jinak nelítá.“ No, to by se to odpovídalo. Treba:

JAK ZHUBNOUT? (Jana F.). Přestaňte se věčně cpát.

PROBLÉM MACAO (ing. L. Ž. z K. H.). Věříme, že otázka, kdo letos sestoupil z macaoské divize do krajského přeboru, je pro vás přímo palčivá a že kvůli tomu nemůžete přes týden usnout. Rada je prostá: zaleťte tam a prošetřete problém na místě. Výsledek pátrání nám dálpíšete, rádi ho prostřednictvím našeho listu sdělíme vám podobným.

NADMĚRNÉ POCENÍ (František). Chyba je zřejmá v chybném výběru sportu. Uvědomte si konečně, že s tímto defektem můžete pěstovat jen šachy, a to za severním polárním kruhem na otevřených hřištích.

ZRUŠENÍ PŘEDPLATNÉHO („Olomouc“). Litujeme, že jsme ve vás ztratili abonenta jen proto, že jsme vám nedokázali zjistit, kterou paži dělal lépe rozpor na kruzích Přemysl Hlína při památných c. k. hrách ve Wiener Neustadtu r. 1903. Obrátili jsme se dokonce na samotného sportovce, ale ten, star 99 let, si již ani nedokázal vzpomenout, že kdy viděl nějaké kruhy.

Jo, Haškoví se to psalo — moment! — Ano, tady je Stadión, co že byste rád věděl? A nejste trochu moc zvědavý? Cože? Jak se já jmenuju? Že si to zjistíte! No, tady je... no tak prosím — tady je...

... IVAN HANOUSEK

38 (1576) ● Ročník 31
 20. září 1983 ● Kčs 3

Asi jsem nebyl sám, kdo o tom věděl a jistě o tom museli mít pojem i šéfové.

Dokonce jsem dvakrát přiměl Mirka, a-by zkusil změněným stylem nakreslit čtyři obrázky pro sloupek kresleného humoru a to pod cizím jménem. Znělo *Ménésiová* a byla to dle všeho opravdu výtvarnice, honorář vždy Lidákovvi předala. Ale pořád to nebylo ono. Až úplně nakonec (jenže jsem netušil, že je to fakt konec) jsme zkusili novotu: signaci „H“ v obrázku. Kdo to typické háčko znal, poznal o co tu jde. Mirek měl velkou radost, když nám „to prošlo“ a už jsme u toho zůstali. Abych to mé spojení s Haďákem nijak nepřivolaával, zadával jsem mu k ilustraci fejtony od úplně jemu neznámých osob.

Po jeho smrti jsem občas i veřejně litoval, že jsem byl tak opatrný (zbabělý?) a nemohu se pochlubit žádnou jeho vtípnou ilustrací k svému úžasně vtípnému dílku... A ejhle! Při zde popisovaném čištění půdy od nánosů výstřižků i celých časopisů jsem na jeden zrovna takový narazil! Nic moc, pokud jde o obsah - ale Haďákova (podepsaná!) kresba ho

zdobí a povyšuje. Do Perestrojky ještě něco času chybělo. Přesto jsme uspěli. Zřejmě díky kdekomu. Včetně čtenářů, kteří nás nepráskli.

(Chlubil se *Ivan Hanousek*)

Filatelistické okénko

Možná je to jen náš dojem, ale jakoby dříve tak frekventované téma *filatelie* někam zmizelo... Z médií určitě; někdejší rubriky, podobně jako šachové úlohy, zmizely. V novinách je nahradily čtverečky "sudoku"... Poštovní známky ale stále existují, víme to proto, že nám ty české zdobí poštu od *Feffka*, slovenské od *Mira Vica* a německé od *Jana Tomaschoffa*. (Ď.)

Z redakční e-pošty na nás však nedávno vyskočila česká známka (**viz výše**) se zmenšeným obrázkem *Ivana Mládky*, který výstižně zachycuje jeho kultovního *Jožina*, jak uprostřed svých bažin požívá chutného Pražáka... Zatím *Mládky* připisujeme do seznamu vtipných kreslířů, kte-

ří se mohli pyšnit svými díly v albech filatelistů. Např. *Lada a Čapek*, pak i *Neprakta*, *Jiránek*, *Renčín*... ze žijících to jsou *Barták* a *Slíva* (**viz reprodukce níže!**)

A protože se před měsícem stal podzimní vznik Československé republiky v roce 1918 na Slovensku konečně státním svátkem, zapátrali jsme v *Bumerangu* ročník 2018 a ... výše je výsledek! Znamka připomínající jak dělení našeho státu na dva, tak vznik samostatného Slovenska (1. ledna!) je dílem *Miroslava Motyčíka* (podpis MIME) a vyšla na první straně bratislavského *Bumerangu* číslo 26 dne 29. 12. 2018. Tehdy vycházela tato příloha deníku Šport 26x za rok. O čerstvém čísle (letos už měsíčníku) "*Bumerang*" najdete pár vět a obrázků v tomto GAGu ve stálé rubrice Časopisy... (g-men)

Humoristický román, v němž chvílemi končí sranda, vydalo nakladatelství Petrklíč.

Miroslav A. Hájek: UMĚNÍ TĚŠENÍ

Kresba na obálce: Jiří Slíva (viz!)

Autor: Pan nakladatel trval na tom, že je třeba pár slovy uvést autora. Takže co o něm říct?

Popravdě, koho ale zajímá, kolik má titulů, kolik desítek let je ženatý a kolik má dětí.

Mne by například jako čtenáře spíš zajímalo, jestli to všechno, o čem autor píše, fakt sám prožil nebo si to vymyslel. Ale vlastně ani to není podstatné. Co je nejdůležitější, abyste si po dočtení řekli: Toho autora by stálo za to potkat. *)

Takový román je totiž víc než jeho snímek.

Neukazuje vám autorovu tvář, dává vám nahlédnout do jeho duše. A jestli vás potěšil, pak vám o sobě prozradil víc, než podrobný životopis. Umět potěšit je setsakra hodně. Pokud se mu to podařilo, dejte třeba vědět na:

loukaulesa@seznam.cz.

A pokud ne, taky.

*) Gag-men měl to štěstí, že autora potkal na samém začátku jeho tvůrčí kariéry. Nastoupil totiž jako

fotoreportér do redakce Stadiónu, kde spolu trávili dost času při reportážích (ale i na redakčních poradách). Když přeskochíme jeho různé redaktorské působení, tak v posledních letech jsme se s Mirkem Hájkem párkrát viděli na vernisážích výstav kreslených vtipů. A patří k odběratelům našeho e-magu. (ih)

Obsah: *Prostá žena a vlivný muž, Popelka a princ... kolik klíšé příběhů na toto téma už bylo zpracováno.*

Náš příběh je ale jiný; jeho strhující děj vás čapne a nepustí, takže noc bude krátká. Román vás překvapí neotřelými postřehy, gradací příběhu a šokujícími zvraty.

Není to typická love-story; po jejím přečtení možná zůstanete stát, sedět či ležet bez dechu. Autor čerpá i z vlastních životních, novinářských a cestovatelských zkušeností, používá zajímavý vypravěčský jazyk, dovedně pracuje s prvky napětí, elegantně kreslí překvapenému čtenáři šokující kotrmelce vztahu muže a ženy.

Rozuzlení je nečekané. A sehraje v něm roli i malý černý kocourek Gigantík.

„Když chci s někým žít, musím se s ním naučit plavat. Nepřebírat jeho styl, ale snažit se v moři radostí, starostí i průšvihů s ním plavat. Ale zároveň si osvojit umění zůstat na břehu, abych se s ním neutopila, kdyby šel ke dnu.

Každý jsme vlastně tak trochu něco jako figurka na šachovnici, kde námi shora tahá kdoví kdo. Někdo je prostě pěšec, jiný věž, jiný královna, jen každý musí mít nějaký ksicht. Figurky bez tváře, kam je postavíte?

A já si tak připadala, jako figurka, se kterou někdo hraje hru, co nechci hrát. Já nechci tahat s někým druhým, jen sama se sebou. Ale sama. A těšit se na to. Jenže všechno naše společné bylo jen o čekání, zda zavoláte. Já ale chci aspoň nějakou jistotu těšení, ne jen čekání.“

Mluvící tužka? No tedááá!

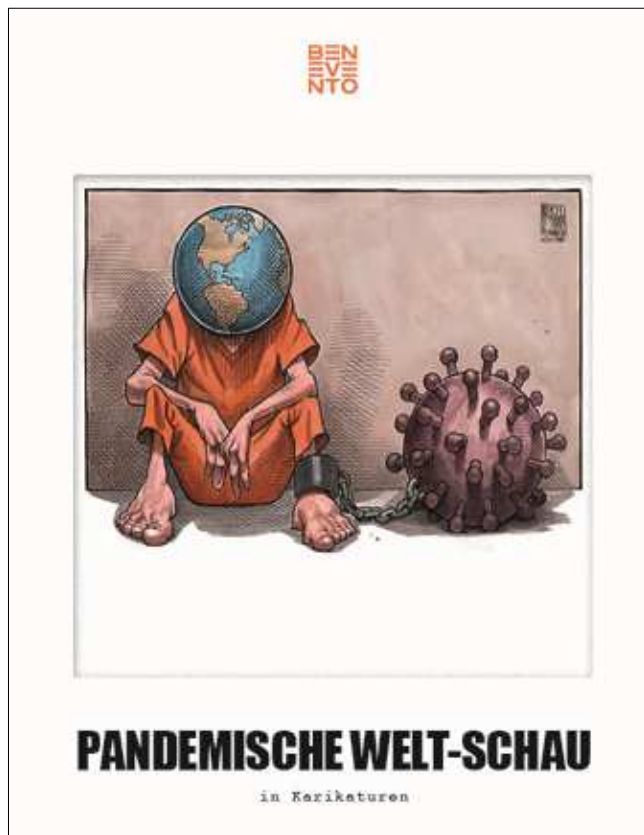
Kdo se nebojí, že ho zachvátí pocit tvůrčí méněcennosti, otevře si občas web superplodného **Vhrstiče** a... - ...když neomdlí, dočte se třeba, že:

„Jak se daří mojí knížce „**Už vím jak**“ tři měsíce po vydání? Celý náklad 4 000 kusů už je vyprodán a dotiskuje se dalších 5 000. Na to, že se knížkou můžou potěšit jen **čtenáři, kteří mají doma mluvící tužku**, čímž se okruh potenciálních kupujících výrazně zužuje, docela slušné. Navíc jsou zavřené obchody, takže si to lidi nemohou nikde prohlédnout ani vyzkoušet... K tomu se tiskne rovnou 8 000 kousků slovenského vydání. (red.)

Marie Plotěná - jediná Češka v albu mistrů k pandemii

Kniha je mírně podivného, až na druhý pokus rozlušitelného názvu PEN. PAPER. PANDEMIC. Stalo se to jednoduše: oslovili ji ze Salzburgu a následně z Mnichova, kde sídlí nakladatelství Benevento, Red Bull Media House. Vybrali si jednu její kresbu, fórek na Covid 19, do

připravované publikace s podtitulem **“Viral Cartoons from around the Globe”**. Honorář byl dle Marie slušný, obsahoval totiž i práva na danou kresbu.

Kniha už je na světě ve dvou jazykových verzích: němčině (**viz obr.!**) a v angličtině.

Právě tu anglickou verzi už Plotěná vydavatelé poslali a přiložili dopis. “Napsali, že by uvítali propagaci knihy v médiích jednotlivých zemích.” A že jich je! Do knihy bylo totiž vybráno kolem sta karikaturistů z půl stovky zemí. Za Českou republiku je tam právě Marie Plotěná - jako jediná.

Marie si myslí, že by GAG měl tuto informaci šířit spolu s dalšími médii. Soudí, že současná doba plná pandemických opatření a zpráv je k tomu vhodná. A kniha může být zároveň potřebná i k tomu, aby došlo k odlehčení situace a k nadhledu přes pozitiva humoru. K tomu byla vlastně kniha PEN. PAPER. PANDEMIC vydána a má sloužit veřejnosti.

Kromě čtenářů GAGu z řad novinářů a historiků pošleme informaci i jinam, kupříkladu na FSVP UK v Praze - spolu s průvodním dopisem mnichovského vydavatele.

Pro první zájemce o obsah publikace zde rovnou přinášíme adresu příslušné webové stránky připravené k prezentaci díla:

<https://www.beneventobooks.com/paperpenpandemic/>

V albu lze spatřit (kromě práce **Marie Plotěné - viz obr.!**) třeba dílka známého Angela Bolišana z Mexika či Cristiny Sampaio z Portugalska i další světové autory. Jen toho covidu, kolem něhož se všechny kresby točí, je tu až dost. Na 295 stránkách je obrázků spousta, některé jsou celostránkové, většinou však jde o dvě kresby na jedné A4 stránce. Vše je vytištěno kvalitně - barevně i černobíle.

(G)

Kalendáře 2020 - stolní a plné vtipů

Jako každý rok, díky J. Kopeckému z Unhoště (hlavnímu Nepraktologovi na matičce zemi) dostává se nám na stůl redakce dávka stolních kalendářů od výrobce R. Tesaře z daleké Opavy. Dnešní nadílku, která již je dost dlouho v prodeji, netřeba nijak zvlášť popisovat - u dělali jsme to v obou případech na stránkách e-GAGu už mnohokrát (však jich máme dle zápisů v knihovně už nejméně dva tucty). Asi se nebudete zlobit, když mimo těch obrázků z titulních listů kalendářů nebudeme v GAGu jiné přetiskovat. Takže k tomu, čím se obě vydání liší navzájem? Především rozměrem (a cenou), protože Nepraktí je dvakrát tak výživný - jde o kalendář týdenní. Novák a Skoupý naopak nabízejí kupcům konzumaci humorné erotiky čtrnáctidenní... To, co registrujete od prvního pohledu - jiný rozměr a tím i formát obrázků na stránce - však není pravdou. To se nám jen NOSácké vydání nevešlo do skeneru a tak, místo, abychom si dali práci se skloubením dvou polovin ve fotošopu, raději jsme jeden obrázek odřízli. Vážně, nebyla v tom obava z šíření nemravných kreseb, ale pouze naše lenost. Po pravdě: erotika neznamená vulgární sex a vtipy Koliňanů sázejí spíš na nemravně zábavné slovo pod obrázky. Ještě: v obou kalendářích je na jedné stránce jen jeden vtip! (gag)

Hvížd'ala o Jiránkovi v listopadu 89

Ve své nové knize Karel Hvížd'ala ochotně prozrazuje, co ho celý život nejen baví, ale také živí už v názvu: **“Věta jako povolání”**. Důležitý je však i podtitulek **“Nezapomínky”**, který sděluje, jak je výhodné mít své vzpomínky nejen v hlavě, ale také na papíře. *Obsah* na stránce 579 (to není překlep!) ve čtyřech oddílech nabízí 154 kapitol, delších i kratších...ale ještě sdělnější je *Jmenný rejstřík* na stranách 565 - 576 (od Adamce po Žantovského). Tady jsme si sčítání osob odpustili; nejsou tu sice všichni lidé světa, ale stejně je to opravdu zajímavá a různorodá směs. Že nejvíc odkazů jde za jménem Václav Havel je očekávatelné. Zvědavci si také mohou vyhledat, kde se píše o Karlových manželkách - Aleně (1970 - 2002) i Claře Istlerové (od roku 2005) která knize dala typografickou tvář, ale třeba i co Karel píše o Václavu Klausovi (v rejstříku je uveden jako Klas). Z povahy GAGu ovšem plyne, že jsme hledali jména velice úzkého okruhu tvůrců. Takže: Born Adolf (282) Hlavatý Vráťa (117) Hoffmeister Adolf (118, 240), Jiránek Vladimír (str. 183-185, 217, 309, 313, 380), Koenigsmark Alex (271, 338, 489), Lada Josef (513), Nepraš Karel (450), Pelc Antonín (127), Steinberg Saul (420), Suchý Ondřej (431) a také francouzská jména z “Hara-Kiri”... Ale tím jsme zpátky u Jiráňka. Glosa se nazývá **“Kreslící komentátor”** a Hvížd'ala vzpomíná, že to byl první kamarád, kterého potkal 10. 12. 1989, když do Prahy s kameramanem přijel natáčet dokument pro televizi ARD. Stalo se v restauraci *U staronové synagogy*. *“Vzal nás domů, bydlel naproti. A jak jsme si povídali, kreslil nám přitom obrázky: kus reportáže z čerstvé ponormalizační Prahy byl právě o fenoménu Jiránek. (...) Tehdy prý jsem mu řekl, že by se měl naučit kreslit konkrétní osoby. A on mě poslechl. Nemusel se ale k tomu nijak nutit. (...) Jeho uvolněná kresba si je sama našla a on se mohl rozloučit s archetypem idiota, který donedávna vládnul a ničil zemi”*. Zde je kopie následujícího odstavce:

Ač Vladimír Jiránek kreslil od dětství, výtvarnou školu nikdy neabsolvoval, vystudoval žurnalistiku. Inspiroval se ale ve Francii, kterou miloval. Proto jeho první cesta, když dorazil koncem šedesátých let do Paříže, vedla do redakce satirického časopisu Hara-Kiri. Dorazil tam rovnou z letiště taxíkem, jak později vyprávěl, a ani nemusel do redakce. Kresliře našel v kavárničce nedaleko redakce u vína: seznámil se tam s Cavannou, Chronem, Wolinským a karikaturistou, který se podepisoval Cabu. Oba poslední byli zavražděni v roce 2015 v redakci Charlie Hebdo. Teoretik karikatury Ivan Hanousek později napsal, že to byl právě Jiránek, který přivezl z Paříže do Čech i erotické jiskření a černý humor. Když měl v roce 2008 Vladimír Jiránek retrospektivní výstavu k sedmdesátinám, řekl mi: „Joooj, bilancování je těžká práce, nikomu ji nepřeji! Největší pecku jsem dostal, když jsem se konečně prohrabal ke krabici z roku 1968. Měl jsem pocit, že to musel dělat někdo jiný. Najednou jsem narazil na věci, které z hlediska mé životní zkušenosti musel kreslit někdo neuvěřitelně naivní, nevzdělaný, plný iluzí.“ Probírání se vlastní minulostí přemýšlivého Jiráňka do značné míry rozrušilo a práci musel často přerušovat.

A Karel Hvížd'ala pokračuje: *“Právě tato jeho přecitlivělost k okolnímu světu a alergie na hloupost a tupost - celá 70. a 80. léta pracuje s figurou nebezpečného blba, agelasta, který*

se neumí smát - z něj učinila zapamatovatelného komentátora." A o kousek dále: "S vládnoucí nenormalitou bojoval prací. Jeho humor byl jemný, někdy až didaktický, ale bez jakéhokoliv patosu. Ilustroval zdevastovanou a zakaboněnou krajinu i lidi, z nichž režim vytěsnil hrdost."

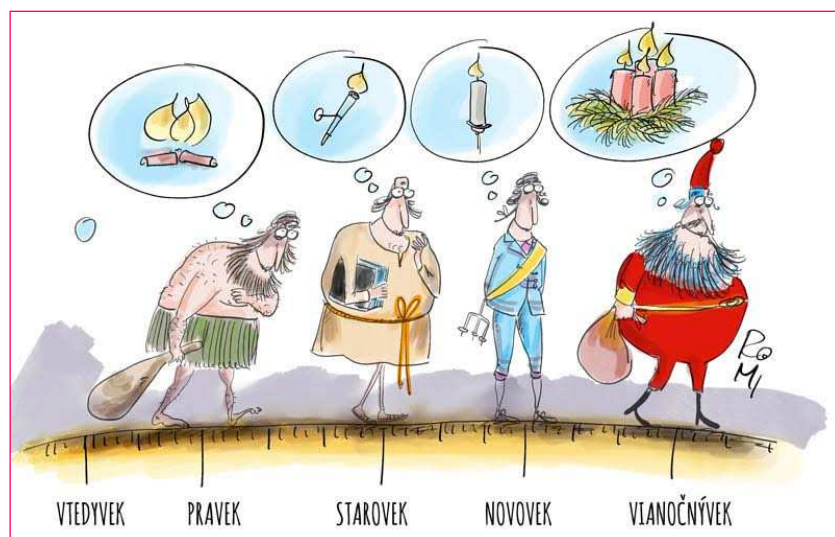
Jiránek, když vzpomínal na rok 1968, říkal: "To jsem se až zpotil, když jsem si uvědomil, jak jsem byl v těch třiceti letech nezralý. Připadal jsem si, že jsem někomu sedl na špek. Teprve teď jsem si uvědomil, co to bylo za lidi, kteří mně tehdy předestřeli ty iluze."

Hvízdala svůj text uzavírá cenami, které Jiránek získal ve světě. Píše, že i to Vladimír komentoval velmi ironicky: "Ty ceny jsem ale doopravdy nikdy nedostal, jezdil si pro ně ředitel Purš a jiní fízlové. Mě s nimi nechali jen vyfotografovat."

Ze jmen v rejstříku vyplývá, že autor knihy se jako novinář a spisovatel pohyboval v jiných sférách než kreslení vtipů. S výjimkou zde citovaného Jiráňka nebyla důvodem jejich přítomnosti jejich tvorba (s Vladimírem učinil Karel šestistránkový rozhovor už pro Euro 4/2009). Kolegy z Mladšasu *Weigela* a *Lid'áka* v jmenném seznamu nenajdete. Člověka však potěší, když u tolika v rejstříku jmenovaných zdejších lidí dokáže si vybavit nejen jejich práci, ale také jejich tváře, protože měl to štěstí se s nimi setkat či setkávat osobně. A s jednou z nich dokonce chodil do třídy a maturoval. Jenže to nebyla karikaturistka, takže sem nepatří.

Vázaná kniha Karla Hvíždaly "Věta jako povolání" je opatřena drobným označením *Universum*, ale vydala a šíří ji Euromedia 2020. Zatím jsme ji zdaleka nepřečetli a její cenu známe jen ze zadní strany knihy, kde se uvádí ta doporučená: 499 Kč. (g-men)

Nabídka / Vánoce na dálku...

Roman Sika poslal toto ze Slovenska a nabídl jistě účast též radě abonentů GAGu; ale pro jistotu ji nabízíme i zde. Mezitím už od Siky víme, že první ohlasy karikaturistů byly vstřícné, takže asi výstava opravdu bude.

"Zdravím vás priatelia. Kedže sa blíži vianočný čas a opäť je to také divné ako na jar... chceli by sme v spolupráci s MSKS opäť urobiť malú pouličnú výstavu v meste. Nuž chcem

vás opäť požiadať o malú laskavosť. Je to len na vás, kto sa chce dobrovoľne zúčastniť (ABSOLUTNE dobrovoľne, kto sleduje moj facebook tak isto pochopí). Ale k veci... chceme dať do vitrín nějaké kresby, nech sa ľudia opäť potešia.

Téma by bola jednoduchá: „**Vianoce**“

(Ale teda len Vianoce a vianočný čas. *Žiadna korona žiadna rúška, a žiadne koronove zhovadilosti... já som sa zapovedal, že vianoce nebudem kaziť touto pohromou čo sa privalila*).

Ak má niekto nejakú kresbičku na túto tému a je ochotný mi ju poslať, rád ju použijem na túto malú výstavu. Len **jednu kresbu** posielajte. Vytlačíme to na A4 a dáme potom do vitríny čo máme v meste*).

Tak ako som spomínal, účast je dobrovoľná a je to len na vás či sa ozvete alebo nie.

Všetkým vopred ďakujem, ak sa výstavka uskutoční, tak budem samozrejme informovať."

(Romi)

Niečo o mne: <http://cartoon.romi.sk/>

*) Pozoruhodné je, že autor zde neuvádí název města kde se výstava má konat. A nenajdete o tom nic ani na jeho webu! Dokonce ani v oddíle "BIO" není o autorovi (věk?) a jeho bydlišti (název) ani řádka. Divné.

Z redakční kuchyně / Černý humor léčí. Něco pro zasmání

Není to rozhodně novinka, když slyšíte či čtete, že humorista považuje tropení si legrace sám ze sebe za nutnost. Do toho spadá i černý humor a tak tady nabízím kresbu, která mne

doprovází už pár týdnů.

Ve velké zkratce: tento vtip náhodně objevený v díle **Agima Sulaje** popisuje mé současné stravování. Nevozí mi je ani *Rohlík*, ani *Košík*, ba ani *Brzlík*; do těla mi ho takto pětkrát denně vpravuje redakční směna.

Obvykle ji tvoří korektorka a (jak dobře známo) též dobrá duše našeho kolektivu *Marie H.* Nemá lžičku, ale sadu velkých stříkaček a nutriční stravu bez chutě /i bez vůně/ mi tlačí krátkou trubičkou přímo do žaludku. Dál to netřeba rozvádět, prostě nemohu (nesmím) nic normálně polknout (i vodu je nutno zahustit správným práškem) a tohle je řešení.

Takže se neděste toho obrázku - díрку má G-men hodně malou a ať ten pán papá lžící cokoliv, já tak nečiním.

Natož abych potravu užídal dětem třetího světa či nedejbože pojídal rovnou děti.

Na jeden rozdíl mezi ná-

ma dvěma jsem už přišel! Je v tom, že na rozdíl od téhle zrůdy mám (svou) hlavu. (IH)

Agim Sulaj se narodil v Tiraně, hlavním městě Albanie, v roce 1960, jenže...
...dál už je to anglicky:

...spent his childhood and adolescence in the coastal city of Vlora. Since a very young age Agim experiences his passion and love for paintings and art in general and the talent is evident very early on.

In 1985 he completes his studies at the Academy of Arts in Tirana and starts collaborating with 'Hosteni', a political and satirical magazine. This exposes the young artist to the world of humour and satires, an important element for the formation of his own artistic work. Simultaneously, he develops a hyperrealistic style that is more dominant in the later works.

In his cartoons he focuses on the major social and political problems of the XXI century, such as world poverty, environmental pollution, the life of an immigrant and other social topics.

Miš-Maš / Rozličné kousky, které mohou pobavit... občas i dovzdělat!

Dnešní předvánoční MišMaš doporučujeme ke konzumaci až na Silvestra. Snažili jsme se zařadit více „legračních“ než jen zajímavých obrázků či informací.

Hned ten první příspěvek pochází - jak jinak - z těch přeposílaných e-mailů, kde se ze záplavy různorodých vtípků dají vylovit i jemnější kousky (viz *Alzheimer!*). A vpravo jde o klasiku, možná o náhodný postřeh fotografa anebo spíš o fotofór zaranžovaný - vlastně takovou koláž - ale bez nůžek a lepidla.

A tady **dole** jsou jen realistické snímky reálných uměleckých nápadů. Sochy tvorů v dynamické poloze (**viz vlevo**) se po městech rozmnožují a většinou slouží k pobavení místního obecnictva. A zapojit vzrostlou a košatou přírodu (**viz vpravo**) do hry při tvorbě obvykle nepřiliš vynalézavých grafík na městských zdech a plotech je třeba též ocenit.

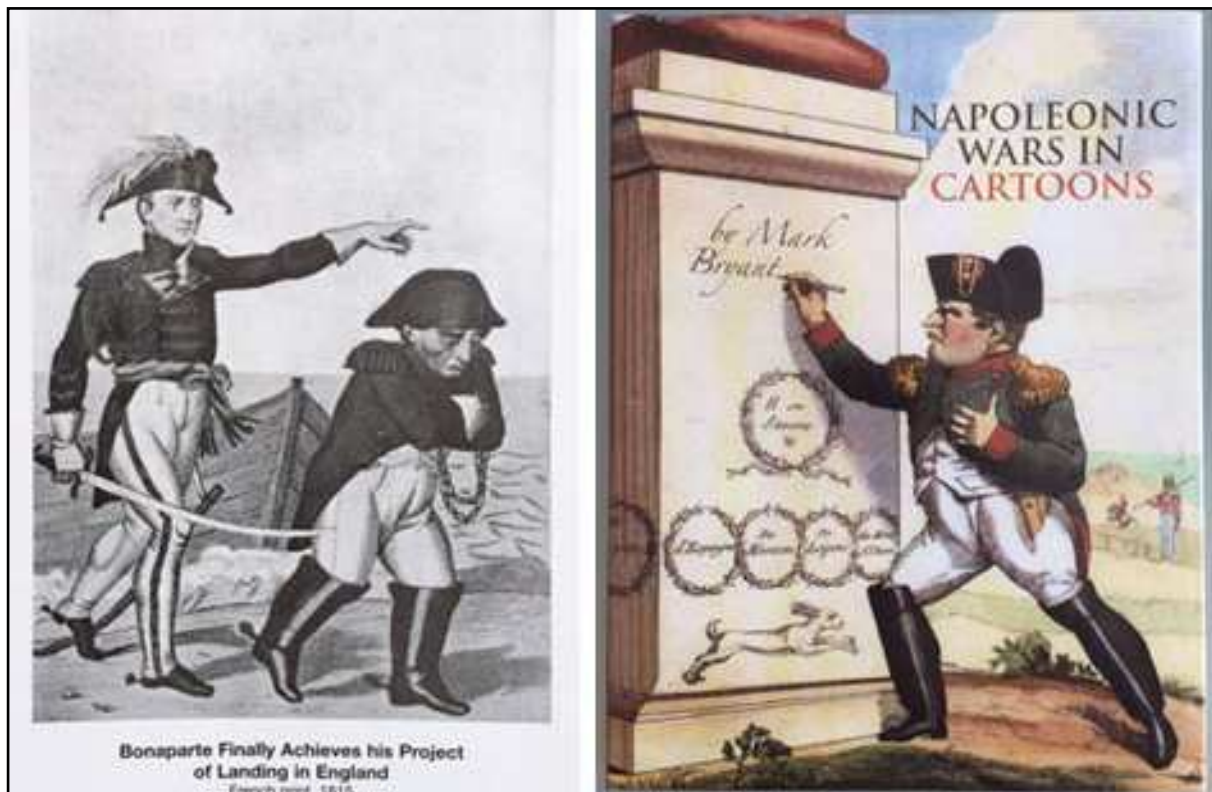
Na příští stránce už se vrátíme k našemu ústřednímu tématu - kreslenému humoru.

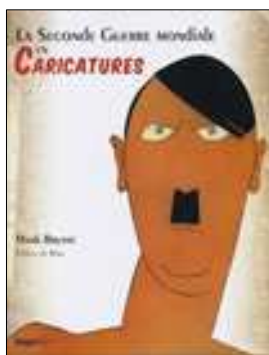
Tentokrát jde o album, vlastně o vědeckou práci anglického **Marka Bryanta** „Napoleonské války v kreslených vtipech“. A jak vidět, jde o kresby dobové, kde je hlavním hrdinou sám svými činy velký ač postavou malý francouzský válečník Bonaparte. K zařazení této poně-

kud starší informace do nového GAGu nás nakonec přiměly jisté souvislosti. Tou první je, že to byl právě **Mark Bryant** (mj. i autor knihy o karikaturách z období 2. světové války - **viz obálka dole**). **Bryant** totiž (a to hned dvakrát!) rozhodoval o vítězných dílech v jury mezinárodního cartoonbienále v českém Písku (a v prvním ročníku byl dokonce předsedou po-

roty). A byli jsme to my, díky nápadu a výbornému organizačnímu zajištění zkušeným „Majorem“ jménem **Pavel Vorel**, kdo k výročí bitvy u Slavkova vypsali soutěž pro karikaturisty právě na napoleonské téma. A na slavnostním vyhlášení výsledků v Brně jsme se mohli setkat s francouzským cartoonistou **Bernardem Boutonem**, kterému porota přikla jednu z cen. A brzy na to byl **Bernie** už i čelným funkcionářem FECO... Navštívil se ženou i Prahu a v ní též redakci GAGu. A od té doby je věrným odběratelem našeho magazínu a je proslulý tím, že doručení nového čísla nám vždy okamžitě potvrdí (a to ve formě nových a nových vtipných hrátek s použitými písmeny).

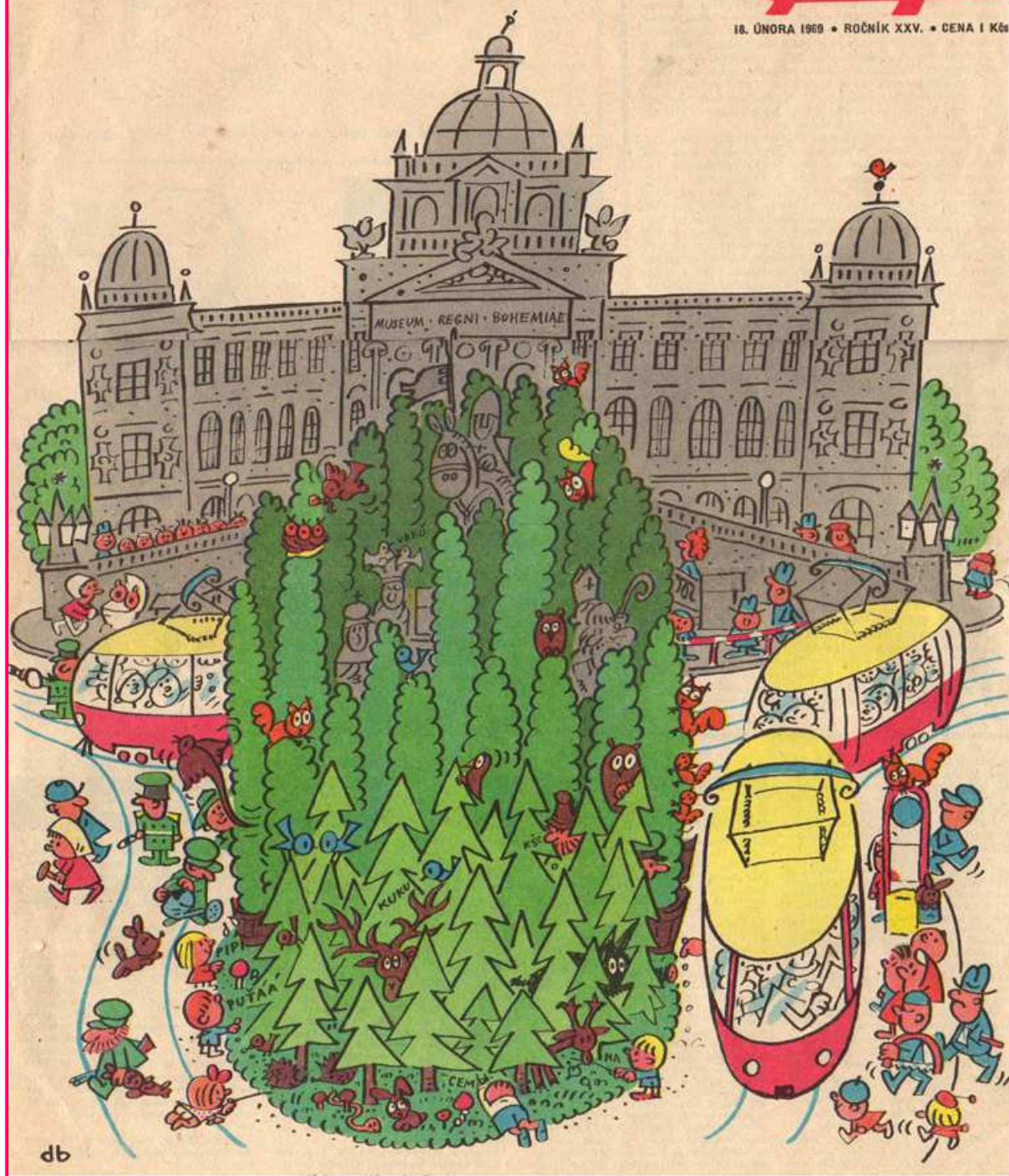

Právě císař **Napoleon** byl tedy postavou, která nám po stovkách let spojila tři výše jmenované osoby z Anglie, Čech a Francie - a proto je nyní připomínáme i autentickými snímky...

Bryant s kravatou v jury v Písku 2003; **Major s Boutonem** v Brně 2005; **Bouton** s chotí v Praze (v redakci GAGu) - snímky: Archív redakce

Málo známý odboj **Miloše Nesvadby**: Štrougalovy sady na obálce Dikouše!

Existují mezi námi lidé, většinou mimopražští a postarší autoři, kteří si v hlavě drží nostalgickou vzpomínku na týdeník Dikobraz. Občas z nich vyklouzne povzdech, že v GAGu máme pro satirický orgán ÚV KSČ malé pochopení. Je to pravda, ale ne úplná. My totiž nezevšeobecňujeme - nepovažujeme ostatný týdeník za jeden homogení celek v neměnném čase. Víme, že ve chvílích, kdy se cosi nahoře uvolnilo, měl Dikobraz velké pochopení pro svobodnou tvorbu a její reprezentanty. Nemůžeme však zkousnout, že týdeník kromě pár stránek s kvalitními vtipy také plnil jiné stránky materiály nepříjemnými a tudíž spíš nečtenými; o tom se pamětníkům mluvit nechce... Právě tak to bylo s redaktory, mezi nimiž byli soudruzi kariéristi, ale působilo tu i pár solidních osob, které se snažily neztratit tvář. Ale nyní k titulní stránce **8. čísla z února 1969**. Málo historiky uváděný **Miloš Nesvadba** si tehdy ještě troufal a zobrazil tzv. **Štrougalovy sady** pod sochou sv. Václava. Soudruzi totiž ve snaze ukončit věčné demonstrace na tomto viditelném místě začali plochu pokrývat květináči se vzrostlými stromky. Nesvadba popustil uzdu fantazii a lesík pěkně zahustil; nechal vyrůst stromy i houby a přivítal i lesní zvěř. (ih)

Fotografie (vlevo!) těžící ze slovenského názvu měsíce dubna je ze Slovenska, ale vyšla v pražském Dikobrazu. Ale určitě to nebylo „za Husáka“.

Právě tam za jeho vládnutí však kromě průzračných antikapitalistických a prorežimních karikatur Jaroslava Popa (a BAPEů) vycházely i vedlejší kousky se záhadným kontextem (viz!).

Byly v každém čísle, ale vždy bez uvedení autora. Neměly valného smyslu, ani nebyly vtipné, a dokonce nebyly ani průhledně prosocialistické či prosovětské... A když se člověk začal zajímat, kdo je vyrábí a proč se v Dikobrazu pořád objevují, dostávalo se člověku od zasvěceného (snad?) tichých slov se spikleneckým pomrkáváním. Dokonce jsem snad tehdy i znal to jméno, leč bez ověření a v proudu událostí si už nevzpomenu. Jen vím, že jedna z verzí (tehdy se tomu neříkalo *hoax*) dělá, že jde o vysoce postaveného soudruha z „baráku“ - tedy z ÚV KSČ.

Že by jakási úlitba? Nechce se tomu ani dnes moc věřit, pamětníků ubylo (*Bešta, Bartoš, Motyčka, Daniel...* všichni už tu chybí), takže snad jen kdyby si někdo z dikobrazích pamětníků vzpomněl (*Juřena, Rosenbaum?*), dejte vědět (a samozřejmě to tu dáme na vědomí i čtenářům a historikům). (g-men)

Malá anketa nad EMILEM

„Když jsem to před více než čtyřmi lety vymýšlel, seděl jsem dlouho do noci a nevěděl si rady, pořád mě strašily všechny ty Zlaté tretry, mlče, oštěpy, a pak jsem si řekl, že by to mělo být něco na způsob známého Oscara, ale současně české. Najednou to tu bylo — Emil. České jméno, navíc Emil Zátopek je slavný a vždycky měl k legraci blízko,“ vzpomíná IVAN HANOUSEK, který jako redaktor týdeníku Stadión se stal otcem soutěže o nejlepší „sportovní“ kreslené vtipy roku.

Tento týden se v Malostranské besedě už počtvrté vyhlášovaly výsledky EMILA a trofej, kterou vyrábí každoročně hradič František Reindl z Rudolfova u Českých Budějovic, předával pravý a živý Emil Zátopek pražskému karikaturistovi, kdysi strojíkovi na zámořském parníku, devětačtyřicetletému Miroslavu Bartákovi.

EMIL je vlastně jediná soutěž karikaturistů u nás, zúčastňují se jí desítky kreslířů z celé republiky. Zadínaví i renomovaní. Z těch nejznámějších se ještě nikdy nepřihlásili jen Jiránek, Renčín, Neprakta a pár borců Dikobrazu. Ze by se obávali neúspěchu? Porota na jména nehledí, známý Jiří Slíva vyhrál v poslední době tři mezinárodní soutěže v zahraničí, ale v EMILOVI-85 si vybojoval jen čestné uznání, což je sportovní mluvou něco jako známá „bramborová“ medaile.

Zajímalo nás, co některým účastníkům příjemného emilovského úterního podvečera připadá v poslední době na sportu komické, humorné. A tady jsou odpovědi.

První odpovídal vítěz MIROSLAV BARTÁK: „Skoro všechno ... Nejvíce se však bavím, když slyším v televizi, že naši dva reprezentanti se neumístili mezi prvními šesti, ale tři skončili do 18. místa, čímž jsme splnili cíl naší účasti na sedmdesát osm procent!“

Trochu víc se zamýšlel nad odpovědí JIRÍ SLÍVA: „Komické je to, že zatímco sport má denně v novinách jednu až dvě stránky, kulturní rubriky půlku strany ...“

Výřečný EMIL ZÁTOPEK mluvil obecně a pak vzpomínal na historky: „Humor ke sportu patří odjakživa.

Je v nich hodně společného. Sport má být rovněž odpoutáváním od starostí, od světa povinností. Humorného jsem toho ve sportovním životě zažil ... Jednou v Berlíně, kolaga-representant neuměl německy a vytrvale odmítal všechny druhy nápojů. Když se nad tím číšník podívoval, řka »waram?«, náš člověk ožil. »Rum? Ale jo, ten si dám ...« Nebo v Bruselu. Těsně před odletem přiběhl kdosi, že objevil lacný obchod, kalhoty za 20, kožich za 60 franků, všichni tam běželi, ale ukázalo se, že jde o čistírnu ...“

A nakonec slovo tajemníka soutěže IVANA HANOUSKA: „Já se bavím, když vidím, že téměř každý atlet má svého psychologa a třeba před skokem do dálky v soustředění na výkon předvádí celou škálu naučených tiků a škubů obličejů. Doma si také užijeme dost legrace, když volají známí naši nedávné slavné skibobistky Alany Hrbkové, která se stala chotí jistého Ivana Hanouska, se kterým nemám nic společného. A ti volající se ptají mé ženy, kdy zase pojedou na hory nebo chtějí vzpomínat na studentská léta ...“

Letos obeslalo EMILA 95 autorů a vše navzděčuje tomu, že příští rok bude tento rekord překonán.

(kov)

dikobraz

SATIRICKÝ A HUMORISTICKÝ TÝDENÍK

● ROČNÍK XLIII ● 6. KVĚTNA 1987 ●

● ČÍSLO 2178 ● CENA 2 Kčs ●

TAK PRŮ SE BORCI DIKOBRAZU BOJÍ

Čeho? Neúspěchu. V čem? V soutěži kresleného sportovního humoru, zvané „Emil“. To nám říká značka (kov) v článku „Malá anketa nad Emilem“ (LD 10. 4. 1987). Poté nás mnoho-mluvně ujišťuje, že porota je spravedlivá a na jména nehledí. Nevíme, kdo se skrývá pod značkou (kov). Rozhodně se mu (ji) podařilo vyvolat dojem, že takzvaní borci Dikobrazu jsou paranoici, sužovaní představou o zaujatosti porot. Případně se třesou strachy před příliš silnou konkurencí. Mnozí z „borců“ jsou laureáty významných zahraničních soutě-

ží, ale „Emil“ je soutěž, kterou by nezvládli. Představa, že příčina může být v soutěži samé, značce (kov) na mysl ani nepřijde. Co když někomu nevyhovují podmínky soutěže, nebo téma, anebo ho sport vůbec nebaví? To ne! Emil je soutěž velká, u nás jediná, a tedy i nejvyšší. Kdo do ní nevyrukuje v jednom řádku s ostatními, je „borec“ a má strach! A je to.

D. L.

Kdybychom toto psali pro *Dikobraz* neblahé paměti, určitě bychom tomu ohlasu (vpravo) dali titul *Potřefená husa*. Ale už jsme jinde, uteklo 23 let minulého století a dalších 20 let toho nového - a jiného. Tak spíš jen pro objasnění: Značkou (kov) byl sportovní reportér *Lidové demokracie* **Pavel Kovář** a v LD také 10. dubna 1987 jeho povídání o předávání „*Emila Stadiónu*“ vyšlo. Už 6. května na jeho text překvapivě reagovala v *Dikobrazu* značka (D. L.). /r/

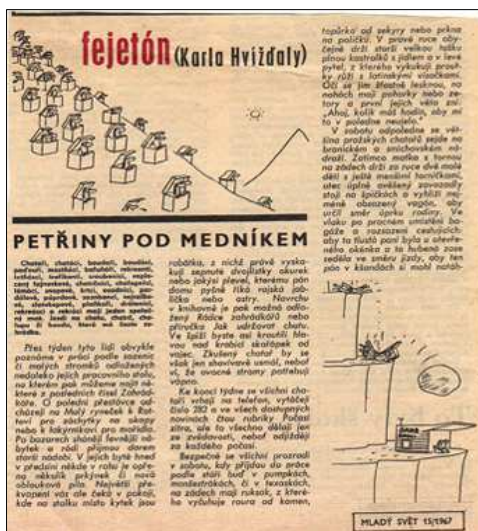
Haďákova "písmenková" éra. Ale krátká...

Bylo to v Dikobrazu a bylo toho dost. Končí rok rok 1969 a z ostrého satirika se stává hravý a experimentující autor, takže jistý čas mohl být živ z honorářů... Pro mnohé z nás to bylo něco už pod Haďákem vysoko nasazenou laťkou z nedávného Pražského jara 1968. Ano, tehdy jsme na to koukali s pochopením, ale nijak zvlášť jsme se z toho ústupu od mistrovských portrétů politiků a jeho ostré kresby neradovali. Vlastně až teď, kdy jsme je objevili mezi uschovanými kartičkami od dárců*) uznáváme, že to bylo hodně nespravedlivé. I v tom byl totiž Miroslav Liďák mistr a nejen že dovedl vybírat z různých písem ta nejvhodnější k tomu kterému nápadu, ale jejich vztahy doplňoval bezvadně volenými texty v "bublinách". Vlevo vidíte

dvě ukázky, které se přímo týkají kresleného humoru, respektive komiksů. Což ocení právě předplatitelé e-GAGu, kteří mají k těmto žánrům blíže než měl běžný kupec humoristického týdeníku. Ale i pro takového čtenáře uměl Haďák vymyslet "kousky" a to dokonce s lechtivým nádechem - viz tři nápady vpravo dole... Otevřená vulgarita se kreslenému humoru, tedy tomu publikovanému (= tištěnému) vysloveně vyhýbala, takový byl nevyslovený úzus platný jak v redakcích, tak na stolech kreslířů. Sprostá slova se ponechávala jen ústnímu podání v podobě anekdot. Kresby byly vysloveně cudnější, více se spoléhaly na domýšlení diváka.

*) Věnoval nám je muž, který poctivě stříhal, lepil a pak řadil vtipy (nejen) z Dikobrazu, ale počátkem 70. let už ho to přestalo bavit. Což však, bohužel, potkalo i jiné. Většina z nás začala mít úplně jiné starosti, především se zaměstnáním...

Byla to větší katastrofa pro milióny lidí, než současné problémy způsobené čínským koronavirem. A Husáka tehdy nenapadlo nabízet tehdy posrpnovým vývojem postiženým osobám nějaké bezúročný půjčky či náhradní podpory typu "antivirus" a pod.

To, co vidíte vlevo, je jen určitá ilustrace, jak ostré to byly změny, které se dotkly každého. A novináře a karikaturisty zasáhly v první řadě. Karel Hvizďala si zjara 1967 ještě psal fejetónek, Vladimír Jiránek mu ho v MS zilustroval. A koncem prosince 1968 si týdeník Reportér ještě dovolil dát Haďákovu kresbu na obálku...

Na Silvestra stačí prostá zmínka "Že prý má přijít zase leden..." a kdosi v kloubku už v děsu utíká

mimo obraz. Leden přišel, ale byl to duben, který definitivně pohřbil myšlenky Pražského jara a s Gustávem Husákem na čele osladil život oběma kreslířům. Redaktora Hvizďalu nakonec přiměl k odchodu za hranice... Ve sklepě objevená (poškozená) obálka Reportéra tu dobu vystihuje. (g)

Další z vtipných obrázků toulajících se internetovými cestami. K nám doběhl tento ukázkově černý humor e-mailem (Face Bookům a dalším asociálním prostředkům se úzkostlivě vyhýbáme). Ale už nevíme, kdo nám ho poslal. Přesto díky.

Něco vhodného k doplnění hřbitovního černého humoru? Těch smrtek s kosou už bylo až moc! Raději zašátráme Ne v paměti (to bejvávalo...) ale v zásobník u vtipů... A je to tu! Jen autoři jsou neznámí

stejně jako vrazi. A nemáme bohužel po ruce zkušeného vyšetřovatele, abychom je v dohledné době identifikovali - jako to jistě svedou ti kriminalisté na obrázcích...

padě šlo o autory svým způsobem vzdělané, oba byli vlastně součástí redakce. O málo vtípném Ceplechovi se dokonce troušilo, že kreslí na náměty šéfredaktora Bašty. A Bartoš byl zástupcem šéfredaktora - takže na svého kreslíře Perglera by měl snad dohlédnout... Jistě nejsem sám, kdo má v archívu pár kreseb, které neprošly redakčním výběrem a na rubu čtvrtky jsou proto u značek redaktorů Dikobrazu kladná či záporná znaménka. Je možné, že by kromě vedení časopisu i další zástupci redakce přehlédlí při výběru takové kixy? Pak se ještě před tiskem dělaly náhledy... Možná ovšem viděli porotci jen skici a k finální podobě už se nedostali...

Kresby: **Bohumil Ceplecha a BAPE**

Nápověda: **Ceplecha: "Aby mi nebylo trapně, dal jsem si jedno s BAPákama u Vency"**

Dikobraz a gramatika

Čeština je dost záluždná a současné časté přestupky proti jejím pravidlům bývají spojené s technikou tvorby a především se spoléháním se na automatického opraváře. Ten pak klidně opraví Bílý dům na Bílý dým (MfDNES 2. prosince tr.) a živý korektor to přehlédne, tedy pokud taková osoba vůbec existuje. A zrovna tak odpovědný editor.

V Dikobrazu ovšem takové poměry nepanovaly, časopis se dělal postaru a tak tady obdobná výmluva neplatí. Vedle vidíte dvě obálky; dvě titulní stránky týdeníku.

Nahoře jde o vtip **Bohumila Ceplechy**, s nímž časopis vstupoval nejen do nového formátu, ale také s hrubkou do nového ročníku - přímo na obálce. Jde o číslo 1 roku 1976. Odborníkům přes "mne a mě - kontra - mně a mi" tu nebudeme zbytečně zabírat místo vysvětlováním, kde se stala chyba. No co, co, co... že existují nějaké pády? Bohouškovi se vše odpouští (má přece všude toho pejska (**viz dole**)).

Dole je chyba sice viditelnější, ale přinutí člověka trochu se zamyslet zda náhodou **Bartoše s Perglerem** neobviní z chyby neprávem - vždyť **po "C" se tvrdě "Y" hned tak nevidí**. Ale pokud si najdeme ty správné vzory, zjistíme, že tam opravdu měkké "l" v názvu hospody nemá co dělat. Autory kresby pravopis netrápil, jinak by jistě svou putyku nazvali pro jistotu třeba "U Franty". Toto číslo vyšlo v létě 1989 a tak je asi najdete i na webu.

Chyba se může stát vždycky. Ale na obálce časopisu ve vtípu, který jistě prošel důkladným výběrem?

Špatná čeština se u karikaturistů vyskytovala často, ale v tomto pří-

GAG / Co se skladištěm plným humoristických časopisů?

Likvidace archívu je v plném tempu

Jsou jich doslova hromady, štosy, kupy. Po probrání novější části archívu přímo v redakci se na pohovce rozvalilo 7 titulů, jejichž výtisky jsme zachovávali pro případný vznik a živou existenci Muzea (posléze spíše kabinetu či sbírky nebo prostě knihovny publikací kresleného humoru) karikatury - po cizácku "cartoons". Kromě kolem dvou tisíc alb, monografií, katalogů převážně zahraničního původu (a skoro kompletní sbírky knih českých) se však stále ještě v odlehlých koutech domků ve městě i na vsi nacházejí celé ročníky starších humoristických časopisů. Kupříkladu Nebelspalterů a New Yorkerů, též něco Punchů, Pardonů, a další exempláře už dlouho nevycházejících protože tištěných titulů. Přijdou na řadu pro sběrnou papíru až později.

Na snímku z první fáze vidíte Eulenspiegely (21 čísel), Nebelspaltery (19), Private Eye (7), Bumerangy (93), Charlie Hebdo (4), Sorry (48) a asi půl stovky nablýskaných *Mediažurnálů* (pár MŽ můžeme předat autorům, kteří je ilustrovali svými vtipy, stačí dát vědět...)

Zatím jsme ještě časopisy nesvázali do balíků a nezvážili, takže nevíme, kolik za ně bude korun. Ale učitel to bude sotva setina toho,

co za jejich koupi vynaložili Jan Tomaschof, Jiří Malina a za cestu ke schránce a za známky na velké obálky adresované GAGu také Miro Vico a Fefík. A samozřejmě Mirek Barták. Nejen, že Hanouskovi kdysi předával úplné starší ročníky, ale teď dokonce zařídil, že čerstvý výtisk "Nebliku" ze Švýcarska, chodí přímo do GAGu! Všem děkujeme a prosíme je: nenechte se od posílání nových čísel odradit těmito chmurnými řádky. Řadu vtipů z časopisů jste už našli v GAGu, další máme zkopírované a něco zveřejníme. Jen další historik humoru se musí rozloučit se staromódní představou, jak si v teplé studovně listuje uvedenými tituly a zakládá si v nich stránky, které chce použít v chystané objevené studii nebo encyklopedii.

Upřesnění: Časopisy Škrť a KUK nelikvidujeme, jejich vzácně úplná sestava snad vydrží v redakčním archívu až "do posledního (vz)dechu"!

(G-men)

Soud za vyvraždění redakce je konečně tady

V Paříži začal proces s pachateli útoku na redakci **Charlie Hebdo**. Bratři **Kouachiové** zastřelili na místě dvanáct lidí. (...) **Ch.H.** je malý časopis, který mnozí Francouzi nemají rádi; dokáže být dryáčnický a dělá si **legraci** i tam, kde většina klopí zrak. Všichni však respektovali jejich právo **utahovat si** z jiných. (...) Redakce si pořídila bezpečnostní rámy a detektory kovu, tým pracuje z utajeného místa a mnozí pod novou identitou. V **satiře** pokračuje, jen od té doby neotiskli **karikaturu** Mohameda na titulní straně. Až minulý týden. Redakce to zdůvodnila tak, že chtěla upozornit na rozšířenou podřízenost Francouzů netolerantní menšině. „Proto nepřestáváme.“ Od verdiktu soudu se očekává mimo jiné to, že svobodu slova ve Francii postaví na nohy.

Kateřina Šafaříková: „Je suis Charlie II“, Respekt 7. 9. 2020, str. 26

Na humor je věda krátká

Kořeny **humoru** mohou ležet hluboko v živočišné říši (...) Na škádlení reagují lidská nemluvnata stejně jako lidoopové. (...) **Humor** - ať už se jedná o **vtipy**, **zábavné** scénky, nebo **kanadské žertíky** - bezsporně patří mezi vlastnosti typické pro člověka.. To však nijak ne-

snadňuje fenomén jasně vymezit. Ač se o to pokoušely kapacity jako Freud, **humor** stále dokážeme popsat jenom „zvenčí“. Obvykle jej chápeme jako schopnost vyvolat v sobě nebo ostatních **pobavení**, respektive jako soubor způsobů, jak tohoto cíle dosáhnout. Vnější znakem **pobavení je smích** a nezbytnou podmínkou úspěchu to, že naše akce obecnost neohrozí. Charakteristickým rysem **humoru** je, že nečekaným způsobem narušuje naše očekávání ohledně normálního běhu věcí: „*Náš pes rád honil lidi na kole. Nakonec jsme mu to kolo museli vzít.*“ **Humor** automaticky předpokládá dobrou znalost reality, fungování věcí, chování lidí... (...) Bez této znalosti bychom byli po vyslechnutí **vtipu** (...) pouze „mimo“. (...) Není bez zajímavosti, že nějakou formu **humoru** znají úplně všechny lidské kultury.

Jan Toman: „Podívej, kdo si to dělá legraci,“ Deník N; 2. 11. 2020, str. 10

Kresby: **JAZ** (Deník N, 10. 9. a 20.10. 2020)

Filmový otrlec se nevzdává!

Otrlec, jak se přezdívá *Festivalu otrlého diváka*, se nevzdal. Přestěhoval se pouze do virtuálního prostoru jako *Moje kino live*. (...) Je „kolekcí nejpůsobivějších, **nejsměšnějších**, nejza-

padlejších i nejbizarnějších hororů, extrémů, akčňáků, krváků, campů, béček, céček i péček“. Jde zkrátka o **veselou poctu** filmovému braku na způsob dřevních pouťových atrakcí a o fanouškovské sdílení **zábavy**, která místo mrazení v zádech vyvolá hromadné **záchvaty smíchu**. Osobitý **komediální** bonus k hrůze na plátně přináší i tvořivě pojaté tlumočení.

Mirka Spáčilová: „Oslavenec oslaví Halloween, i když na dálku“ MfD, 31. 10. 2020, str. 11

Nekrology za živa; kdo by to nebral?

Rozhlasová stanice *Radio France* musela řešit trapnou situaci poté, co technickým nedopatřením zveřejnila stovku předem připravených nekrologů a předčasně tak pohřbila například britskou královnu, herečku Bardotovou, exprezidenta Cartera či režiséra Polanského. Některé z předčasně pohřbených osobností vzaly chybu média **s humorem**. Bývalý senegalský prezident Abdoulaye Wade uvedl: „*Ne každý má příležitost přečíst si za živa zprávu o vlastní smrti.*“

ČTK: „Rozhlas omylem pohřbil Alžbětu II...“ MfDNES 19. 11. 2020, str. 6

Kresba výše: **Jiří Slíva** (*Echo* č. 44/

2020). Rubrika se nazývá **Poslední stránka Jiřího Slívy** a je sice poslední ve vnitřnostech týdeníku ale - jak vidět na snímku - následují po ní ještě vnitřní a zadní strana obálky...

Televizní seriál „*Chalupáři*“ mne od počátku odpuzoval názvem. Protože nás, chalupáře, městské tvory, které bylo nutné jednoduše odlišit od „chatařů“, tím zaměňoval za klasické „chalupníky“, obvykle nemajetné venkovské *stařenky a staříky* (v čase *seniorů* jsou však toto dvě zakázaná slova!)

Přesto jsem samozřejmě patřil k těm 93 procentům diváků, kteří pořad týden co týden konzumovali. Bylo to proto, že Sovák s Kemrem byli dobří herci s opravdovým smyslem pro humor (Kemr to potvrdil i *Na samotě u lesa* a Sovák s Horníčkem coby *Dva písaři*). Scénárista s režisérem totéž - seriál se vznášel vysoko nad hladinou současného humoru - asi tak jako se Kameňáky potápějí hluboko - až k zabahněnému dnu.

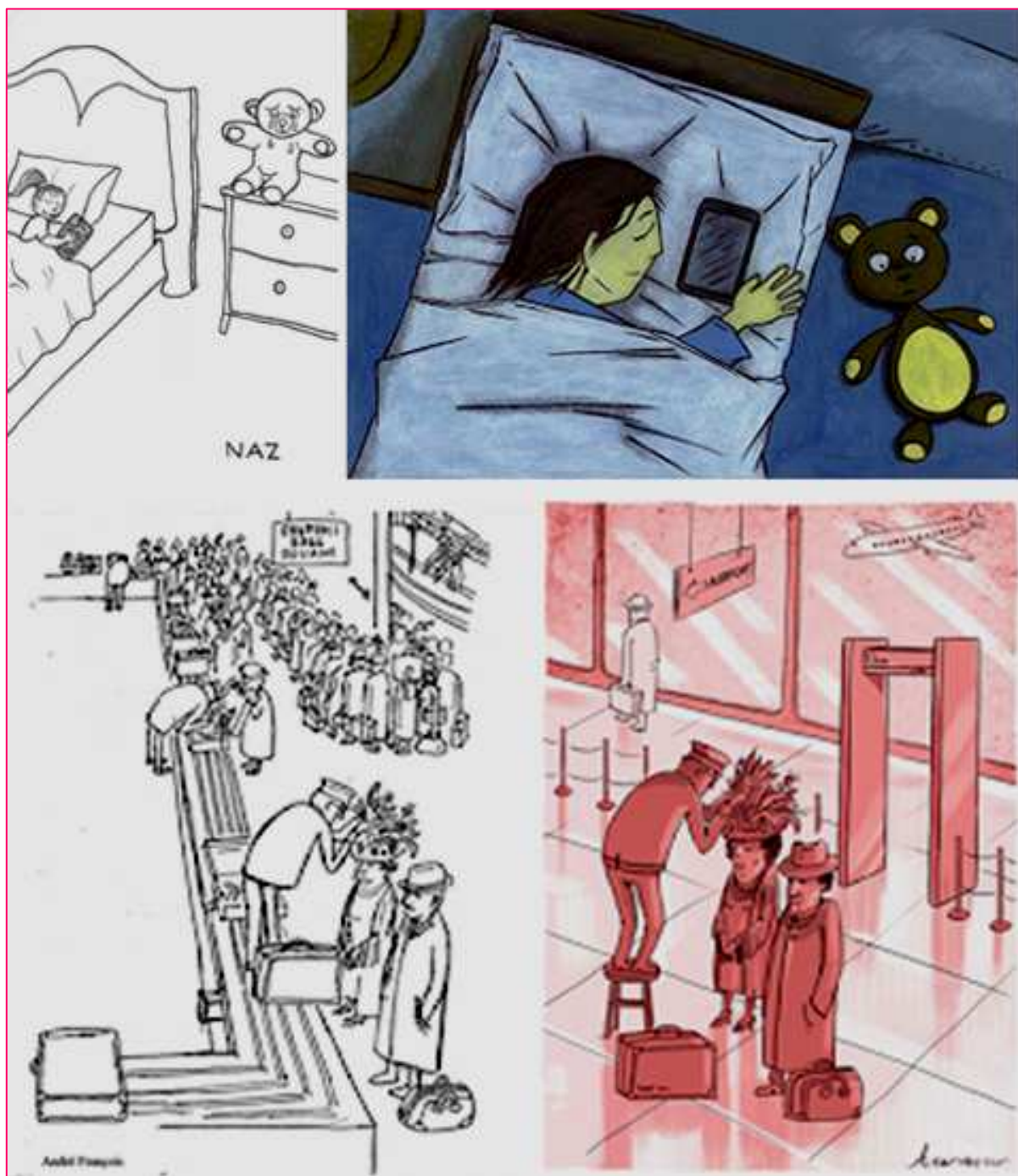
Poslední dva v denících: Kemel a Teichmann

Václav Teichmann si může (oprávněně) myslet, že je podobně jako **Miroslav Kemel**, v e-GAGu zanedbáván při výběru karikatur do této rubriky. Zatímco u *Kemela* za to může jen a jediné g-menův zakořeněný odpor k názvu *Právo* (nekupuje ho; natož aby ho hledal na webu) u *Teichmanna* je to dáno majitelem MaFry. Je to ovšem nečistá hra, protože deník MfDNES ostudně odebírá (!) s trapnou výmluvou, že ho čte už od patnácti let... Přitom Babišovy párky by do úst v jeho rodině nikdo nedal! Ale teď je tu záminka: tři skvělí komici na jednom obrázku. Povedli se! Už proto, že je Václav takto umí už dávno a dodnes pro Dnes nemusel změnit ani tu nejkratší čáru...

Kresba: **Václav Teichmann** (MfD, 23. 11. 2020)

Ani jsme se nemuseli s ničím hledat, následující příklady zvěřejnili pozorní kolegové na internetu (takže můžeme jejich nové objevy pro odběratele GAGu „vykrást“ a za povolení jim jen na dálku poděkovat). Vždy je zajímavé, že plagiátoři dělají stejnou chybu: i když se „nové“ vtipy beze slov liší ve spoustě marginálií (medvídek v posteli či na skříňce, celník stojí na dopravním pásu či na štokrleti) kreslíř dodrží úhel pohledu svého vzoru!

Základní situace je pro zlodějčca tak důležitá, že se nenamáhá (nebo přímo bojí?) otočit scénu na opačnou stranu, změnit polohu postav (místo na levém boku nechat dívku na pravém) a nemění oblečení (a kufr i tašku!)

Takže jen k autorům nových „vtipů“. **Nahore** je vlevo originál od tvůrce jméno **Naz Aġaoġlu** / Téma: *Child and Digital Addiction* v soutěži 2. Int'l Wise City Kocaeli Cartoon Contest 2018. Vpravo je dílo autora jménem **Ayam Khalili** / Téma: *Social networks* v soutěži 1. Int'l. Competition "IT In Cartoons" 2020 - padělatel za ně získal *Prize of magazine KRAINA* (!)

Dole je originál z 50. let minulého století! Autorem je **André Francois** z Francie. Kdo nápad "odcizil" nedokážeme z podpisu rozluštit (a ani se nám nechce). K odhalení došlo v loňském ročníku turecké soutěže 11. Int'l Tourism Cartoons Competition 2019 - autor snad dokonce obdržel Special Prize?

Podklad: <http://caricaturque.blogspot.com/2020/10/11th-international-tourism-cartoons.html>

Dobrý den, cosi jsem hledal a ejhle co jsem objevil. Viz příloha. Kresba do Kobrova katalogu k pětadesátinám IH.

Tož dobré zdraví v těchto dnech Vám i MH.

Fík, Praha

Milý pán Hanousek, velmi som sa potešil novému číslu e-GAGu, ktoré bolo zároveň signálom, že ste naspät' doma a napriek nepríjemným medicínskym zákrokom, ktoré ste museli podstúpiť, znova v plnej permanencii. Je to radostná správa pre celú karikatúrnickú obec v Česku, na Slovensku a nepochybne aj v mnohých ďalších krajinách Európy a sveta.

Veľmi Vám želám, aby Vám zdravie umožnilo naďalej pokračovať vo Vašej - nebojím sa povedať - gigantickej a neoceniteľnej práci, ktorú robíte v prospech nás všetkých. So želaním všetkého dobrého

Karol Čizmazia, Bratislava

Ahoj, Ivane, Nevím proč, vzpomněl jsem si na tebe. Doufám, že jsi zdrav.

Mírek, Praha

Viz kresba vpravo!

Dobrý den, pane Hanousku, jsem ráda, že máte zase náladu na vtípky. Děkuji za GAG a díky, že se tam opět píše o nás. Přeji Vám dobré zdraví a optimismus.

Zuzka Ren, Hr. Kr.

Doufám, že už jsi fit (počet stran GAGu tomu nasvědčuje). Proč ale číslo dojde vždy, když mám nejvíc práce? Já pak místo výdělečné činnosti louskám Tvé dílo. Potěšilo mě psaní o mém oblíbeném Jelínkovi. Zdar.

B. Š., Praha

Díky za poslední i všechna předchozí čísla e-GAGu, dobrá práce. Posílám kresbu, kterou doufám neznáš*). Pozdravuj Marii.

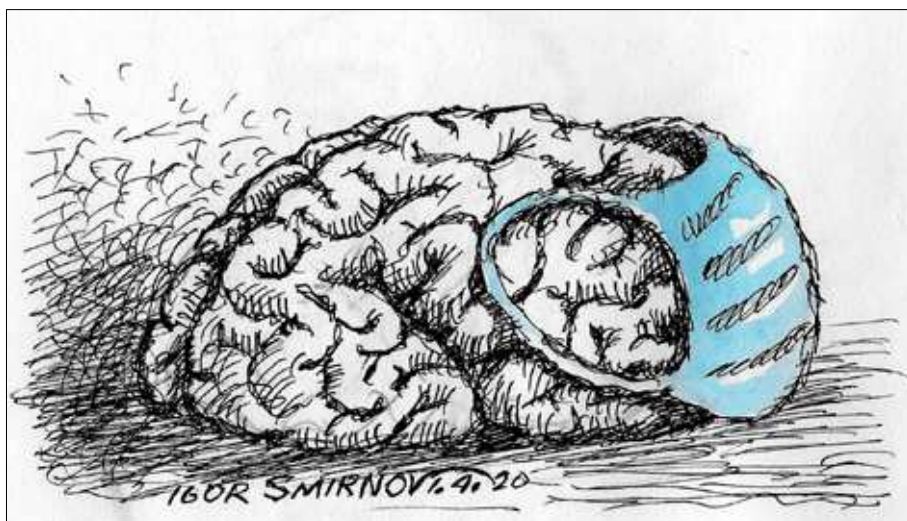
Vašek Ostatek, Praha

*) Ostatkův obrázek se hodil k Haďákové bublině o Hvízdalovi (viz rubrika **Objev** v tomto čísle!)

Zdravím Vás a děkuji.

Lubomír Dostál, Přerov

Ok ! Super !!!
Igor Smirnov,
Rusko

/С огромными
извинениями за
задержку релиза!
Здоровье
за G-мужчины/

Kresba:
Igor Smirnov

Děkuji moc za
nádherné číslo.
Potěšitelné
čtení. Až to
zdraví.

Vlasta M. Brno

přelouskám, napíšu více. Opatrujte se a hlavně přeji

Ivane, díky za další Gag.
Na oplátku několik fotek z Prahy
minulých dnů.
ZDaR (zdraví+radost)!

HoPla, Praha

Tři z přiložených snímků vidíte vedle!

Many thanks Ivan,
Erdogan Basol, Istanbul

Merci infiniment, Ivan.
Pierre Ballouhey,
Président FECO France

Díky, výborně!
A těší mě, že pokračuješ, jako by se
nechumelilo... pardon... nestonalo.
Držím palce ze všech sil!
Honza T., Německo

DěkujIH !
Merci BBeaucoup !
Bernard Bouton, Francie

Hi IH
vdaka za obsažný e-gag - ešteže máme
covid...
PR.kh, Slovensko

Dobro došli!
S díky a pozdravem
JanK, Praha

Čau, jsm rád, že tě ten současnej
mr...ník nepřipravil o radost z vyko-
naného díla. Díky Major, Praha

Ze světa / Tentokrát jen upozornění na nejbližší mezinárodní soutěže...

Propozice na konec roku a leden-březen 2021

Uzávěrky *Deadlines* jsou:

31. 12. 2020 - Int'l Exhibition Satyrykon Legnica 2021 - Polsko

I – theme: **FAMILY**; II – **SATIRE & JOKE** (drawings without captions are preferred)

www.satyrykon.pl

31. 12. 2020 - 1. CARTUNAL World Cartoon Exhibition Medellin - Kolumbie

Téma: **Peace (Mír)**

www.cartunal.com

<https://ciencias.medellin.unal.edu.co/cartunal/index.php>

10. 1. 2021 - 23. Euro-kartoennale Kruishoutem 2021 - Belgie

Téma: **Chances and Opportunities**

www.ecc-kruishoutem.be/register

15. 1. 2021 - Int'l cartoon competition Brain Sneezing 2020 Prešov - Slovensko

Téma: **Free People**

<http://www.cartooneast.com/index/registration>

25. 1. 2021 - XXIX Competition Golden Helmet 2021 Kruševac - Srbsko

Téma: **"WINDOW" / Prozor (Okno?)**

<https://www.kck.org.rs/novosti/zlatnakaciga/3507-zlatna-kaciga-raspisuje-xxix-konkurs-na-temu-prozor>

31. 1. 2021 - 16. World Press Cartoon Caldas da Rainha 2021 - Portugalsko

Téma: **Originally published between 1. 1. - 31. 12. 2020 in periodically regular newspapers and magazines**

Kategorie: EDITORIAL CARTOON - CARICATURE - GAG CARTOON

<http://caricaturque.blogspot.com/>

31. 1. 2021 - 5. Int'l Green Crescent Cartoon Contest 2021- Turecko

Téma: **"The New Generation and the New Generation Addictions"**

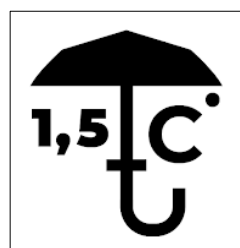
<http://caricaturque.blogspot.com>

31. 1. 2020 - 14. Faro Cartoons Exhibition, FARTOON - Portugalsko

Téma: **"The CoronaVirus and its effects on the relationship with the environment and society"**

<http://caricaturque.blogspot.com>

1. 3. 2021 - "1,5°C"

Int'l Cartoon Contest **"Ecology and global warming"** - Rusko

Téma: **Ecology**

- global warming and ecocide,
- reasonable consumption and planet resources,
- garbage and industrial waste,
- biological and natural diversity.

Info: <http://caricaturque.blogspot.com/>

Výsledky / Portugalsko, Španělsko, Korea, Turecko, Polsko, Kypr, Ukrajina, Írán

Int'l SICACO 2020 - Korea

Oficiální listina korejské soutěže SICACO nezklamala - i letos obsahuje šest stran se jmény vítězů. Díky důkladné i když únavné prohlídce jsme ve třech stovkách ocenění objevili i české jméno **Jiří Srna** a také kolegu jménem **Jan Tomaschoff** z Německa (oba získali diplom Best Cartoon)

V minulém Gagu č. 5 jsme uvedli tři první jména na seznamu:

Cover Prize / Shahrokh Heidari (Francie)

Theme Cover Prize / Constantin Ciosu (Rumunsko)

Grand Prize / Askin Ayrancioglu (Turecko)

Dnes dodáváme pár dalších:

Gold Prize / Mihai Ignat (Rumunsko)

Silver Prize / Huseyin Cakmak (Kypr)

Silver Prize / Jitet Kustana (Indonésie)

Bronze Prize / Agus Widodo (Indonésie)

Bronze Prize / Engin Selçuk (Turecko)

Bronze Prize / Won Jong Hyuck (Korea)

Následují Special Prize (4x), Student Grand Prize (2x), Theme Prize (43x), Achievement Award (13x), Best Cartoon (86x), Spezial Prize (60x), Honorable Mention (48x) a ještě další studentská uznání i něco pod názvem *webtoon*...

Je jisté, že peněžní částky níže oceněným autorům nepřítečou, ale on i pěkný diplom z Dálného východu může potěšit.

Jinak by SICACO určitě neobesílali známí karikaturisté jako:

Nikola Listes, Musa Gumus, Mojmir Mihatov, Erdogan Basol, Oleg Gutsol, Ross Thomson anebo Bernard Bouton (diplomy)...

1. Int'l Kartal Municipality Cartoon Contest - Turecko

Téma: "Covid-19 Epidemics"

Ceny:

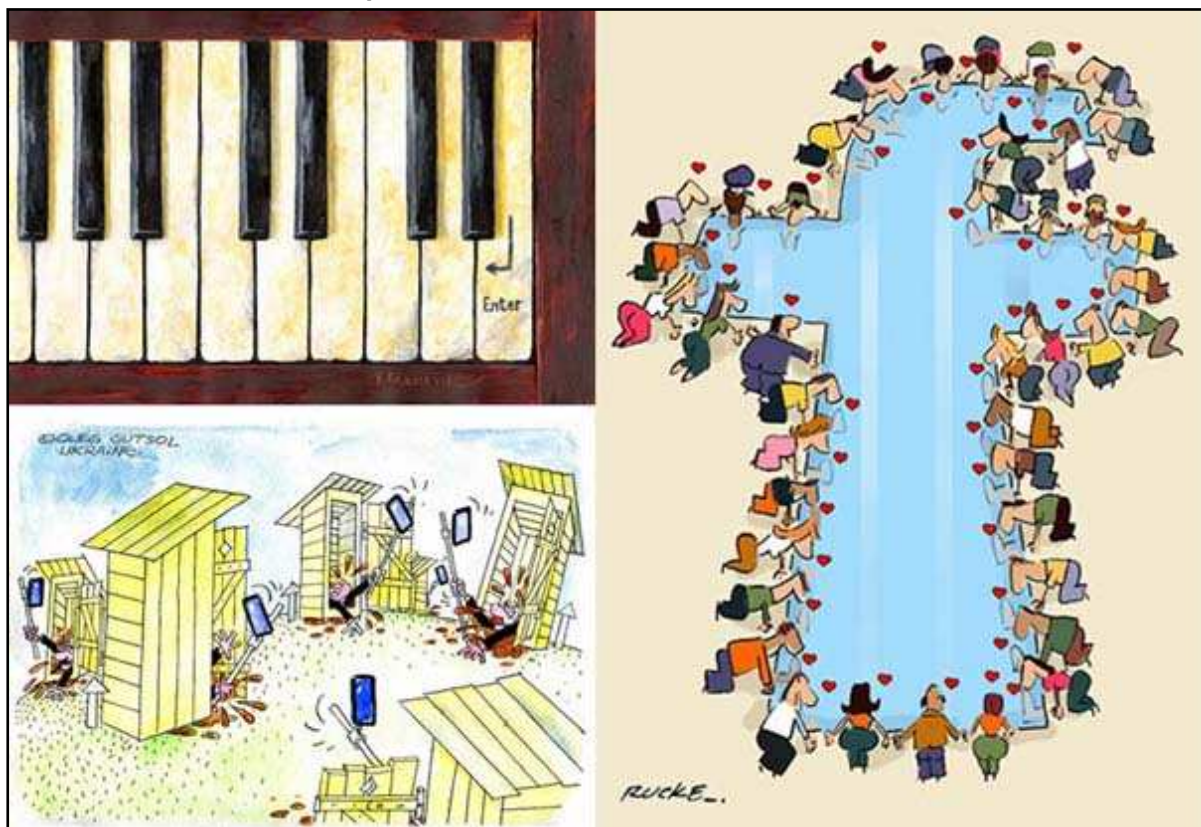
1. cena: Tošo Borković - Srbsko (viz kresba nahoře!)

2. cena: Sajad Rafeei - Írán (viz kresba uprostřed!)

3. cena: Oleksij Kustovsky - Ukrajina (viz kresba dole!)

1. Int'l Competition "IT In Cartoons" 2020 - Ukrajina

Účast: 478 autorů z 58 států poslalo 1162 cartoons na téma "Social networks"

First Prize: Dmitry Skaženik - Ukrajina (viz obr vlevo nahoře!)

Second Prize: Rucke Souza - Brazílie (viz obr. vpravo!)

Third Prize: Diego Feld - Argentina

Honorary Mention: Izabela Kowalska-Wieczorek - Polsko

Prize Of European Design School: Tsocho Peev - Bulharsko

Prize Of Magazine Kraina: Payam Khalili - Irán

Prize Of Company Adamant: **Oleg Gutsol** - Ukrajina (viz obr. vlevo dole!)

"Values of Kuşadası" International Cartoon Contest 2020 - Turecko

Do soutěže přišlo 576 děl 176 karikaturistů ze 39 států. Porota ocenila 18 příspěvků ve třech sekcích. Sekci **A** vyhrál **Oleksij Kustovskij** z Ukrajiny (viz vpravo!) celé výsledky najdete v příštím čísle.

"Karpik" Cartoon Contest Niemodlin 2020 - Polsko

Jen málokdo mimo polských autorů se objevuje na listině vítězů - vlastně jen tři cizinci dostali diplom.

GRAND PRIX:

Jerzy Głuszek (Polsko)

Main prizes: Marek Gliwa (Polsko), Czesław Przęzak (Polsko), Henryk Cebula (Polsko)

Special Award of the Director of the Museum of Caricature E. Lipiński in Warsaw:

Piotr Opałka (Polsko)

Awards of the National Agricultural Support Center in Opole:

1. cena - Grzegorz Wach (Poland)

2. cena - Dariusz Dąbrowski (Poland)

3. cena - Wiesław Wojciechowski (Poland)

Castle Award in Moszna: Nika Jaworowska (Polsko)

Honorary distinctions (diplomy): Łucjan Madziar (Polsko), Musa Gumus (Turecko), Goran Celicanin (Srbsko), Konstantin Kazančev (Ukrajina) Sławomir Makal (Polsko)

9. International Cartoon Contest Olive 2020 Girne - Kypr

Účast:

289 karikaturistů ze 62 států poslalo do 9. ročníku soutěže *Olive* na severní straně Kypru celkem 887 příspěvků.

Ceny:

Grand Prize (Free Section):
Ali Rastoo (Irán)

OLIVE SECTION:

First Prize:

Ayhan Alkan (Anglie)

Second Prize:

Elahe Khoraman (Irán)

Third Prize:

Zhaleh Yoosefinezhad (Irán)

Viz obr. vlevo nahoře!

FREE SECTION:

First Prize:

Mustafa Tozaki (Kypr)

Viz obr. vlevo dole!

Second Prize:

Damir Novak (Chorvatsko)

Third Prize:

Grigoris Georgiou (Řecko)

15. World Press Cartoon (díla publikovaná v roce 2019) - Portugalsko

Karikatura anglického premiéra jménem **Boris Johnson (Viz obr.!)** od německého autora jménem **Frank Hoppmann**, získala **Grand Prix v 15th edition of WORLD PRESS CARTOON**, velké mezinárodní soutěži o nejlepší (v médiích publikovanou) *cartoon* předchozího kalendářního roku.

First prize in the respective category, the design was published in the German online newspaper Eulenspiegel, in October 2019. A česky dodáváme, že právě tuto kresbu jsme v GAGU loni otiskli v naší pravidelné rubrice "Humoristické časopisy".

Karikatura: 2. cena: **Jair Bolsonaro**, kresba s názvem *Mexican Darío*, vyšla ve španělském titulu *Mundiarío*. 3. cena: **Christine Lagarde**, za portrét portugalské osoby jménem *Pedro Silva*, publikovaný v holandské *cartoons platformě Cartoon Movement*.

Gag Cartoon: 1.cena: Řek **Georgopolis**, za *Message v Bottle*, 2. cena: Nikaragujec **Molina** za *Populism*, 3. cena: **Listes** z Chorvatska za kresbu *New World Leaders*, publikovanou v *Real News, Confidencial* a také v *Buduàr*.

Editorial Cartoon: 1.cena: turecký autor **Aytos**, za *World Politics*, publikovaný na *cartoons platform Cartoon Movement*. 2. cena:

Brazilec **Cau Gomez** za vtip *Jinping Tattoo* z brazilského *A Tarde*. 3. cena: **Kountouris** z Řecka za *Life Vests and Yellow Vests* z řeckých novin *Efimerida Ton Syntakton*.

The best works competing for the **World Press Cartoon 2020** are on display at the Cultural and Congress Center of Caldas da Rainha, Portugal, with free entry, until November 15. (?)

Shiraz First international cartoon festival on Peace and Health - Iran

Kresby: Pujiono (vlevo dole), Kowalska-Wieczorek (vpravo nahoře) a Widodo (vpravo dole)

1. Int'l Prize for Graphic Humor "Francisco de Quevedo" 2020 - Španělsko

Téma: *Francisco de Quevedo*

FIRST PRIZE:

RICARDO DANIEL DOUELLE - Argentina

SECOND PRIZE:

ASIER SANZ NIETO - Španělsko

LUIS MENDIGUEREN TARRÉS - Španělsko

ÁNGEL BOLIGAN CORBO - Kuba/Mexiko

PROVIJN STEFAAN - Belgie

Finalists:

MANUEL ÁLVAREZ JUNCO - Španělsko

ANTONIO MADRIGAL COLLAZO, MADRIGAL - Španělsko

ENRIQUE LACOSTE - Kuba

YASER KHANBARAY - Irán

HICABI DEMIRCI - Turecko

MARTÍN FAVELIS a JUAN JOSÉ OUTEDA - Argentina

40. International Nasreddin Hodja Caricature Competition 2020 - Turecko

Grand Prize:
Sajad Rafeei – Irán
(viz obr. nahoře!)

Honour Prize:
Grzegorz Szumowski – Polsko

(viz obr. uprostřed!)

Honour Prize:
Cemalettin Güzeloğlu –
Turecko

Honour Prize:
Anon Anindito – Indonézie

Honour Prize:
Musa Gümüş – Turecko

Honour Prize:
Xavier Bonilla – Ekvádor

Special Prize of The Turhan Selçuk:

Borislav Stankovic – Srbsko
Special Prize of The Semih Balcioglu:

Vladimir Vasiliev – Rusko

Special Prize of The Ferit Öngören:

Konstantin Kazančev –
Ukrajina

(viz obr. dole!)
Special Prize of The

Association of Caricaturists:

Marko Ivić – Chorvatsko

Special Prize of the Jury:

Mojmir Mihatov – Chorvatsko

Special Prize of Ministry of

Culture and Tourism:

Alireza Pakdel – Irán
Special Prize of The Koç

Holding:

Vladimir Kazanevsky –
Ukrajina

Special Prize of Istanbul

Metropolitan Municipality:
Oleksij Kustovsky – Ukrajina

Special Prize of Akşehir

Municipality and Nasreddin

Hodja:
Nikola Listes – Chorvatsko
Special Prize of FOX TV:
Aleksij Kivokurcev – Rusko

Pozornému GAGu neušlo, že mezinárodní jury (tentokrát výhradně turecká) nejlépe hodnotila práce autorů ze slovanských států (plných deset cen ze šestnácti!), tři ceny si odnesli domácí umělci a dvě Iránci (jeden dokonce hlavní cenu za výtvarně nevalné dílo). Šestnáctý poslal dílo z Ekvádoru.

Všechny oceněné kresby najdete na: <https://goldpencil.id/2020/11/12/the-results-of-40th-international-nasreddin-hodja-caricature-competition-2020/>

